

Kawotu Maxaafaa Koiruwa

Gidduwaa Erissuwa

Kawotu Maxaafaa koiro shaahoi, Sameela maxaafatun naa77atun doomettida, Israa7eela biittaa kawotu taarikiyaappe attidaagaa kaallidi odees. Maxaafaa heezzu waanna waanna kifiletun shaakkidi xeellanau danddayoos.

1. Solomoni ba aawaa Daawita sohuwan Israa7eelanne Yihudaa kawo gidiyooaanne a aawaa Daawita haiquwaabaa odees.
2. Qassi ha maxaafai Solomona kawotettaa equwaanne i oottido oosuwa odiya taarike. I oottido oosotuppe odanau doonaa kumiyaagee Yerusalaamen gimbettida Beeta Maqidasiyaa.
3. Israa7eeli huuphessanne tohossa kawotetta geetettidi naa77u kiyidi shaahettidoogaanne he shaahettida kawotettata Kiristoosi yelettanaappe kase, uddufunnto xeetu laittai gakkanaashin dumma dumma haarida kawotu taarikiyaa odees.

Ha naa77u maxaafatun asaa kaalettiya kawoi lo77onne iitanne geetettidi pirddeettiyoogee, Xoossaassi i ammanettiyoogaa keenaana. Hegaadanka qassi he biittai dicciyo dichchainne demmiyo injee he kaalettiya kawoi Xoossaassi ammanettidoogaa keenaana. Hara baggaara qassi allaga xoossatussi goinnidoogeenne azazettennan ixxidogee kaalettiyaageetakka kaalliyaa asaakka bashshau efiis. Huuphessa bagga kawotettaa kawoti ubbaikka paaciyaa kunddidosona. SHin Yihudaa kawotu taarikee iitatuugaakka lo77otuugaakka odees.

Kawotu maxaafan koiro kifiliyan daro erettidageeti, Xoossa doona gididi hiraagaa qaalaa yootidanne asai eeqassi goinnenna malanne Xoossaassi azazettennan ixxenna mala, minttidi erissida hananabaa yootiya mino asata. Etappekka eretaa dariyaagee Eelaasa. Eelaasi Ba7aala qeesetuura naasettiddo taarikeekka he sohuwan odettiis (Miraafiyaa 18 xeella).

Kawoi Daawiti Cimisi

1 ¹Kawoi Daawiti cimidi wodiyaa keehippe sugiis. Yaatidaagau ashkharati maayuwaa a bolli kuurinkka a ho77ennan ixxiis. ²Hegaa gishshau, a oosanchchati a, “Kawuwaa achchan de7ana malanne a heemmana mala, issi geela7o na7iyo nuuni neeyyo koyana; nu godaa kawuwaa ho7ettanau a a lanqen zin77anau danddayausu” yaagidosona. ³Yaagidi eti Israa7eela biittan ubban koyidi Abishaago giyo issi puulanchcha geela7iyo SHuneema giyo katamaappe demmidosona. Demmididi o kawuwaassi ehiidosona. ⁴He geela7iyaa keehippe puulanchcha na7a. A kawuwaa heemmaasunne ayyo oottaasu; shin kawoi iira inddan gaitti erenna.

Adoonee Kawotanau Koyiis

⁵Haggiiti na7ai Adoonee, “Taani kawotanau koyais” yaagidi denddiis;

denddiidi paraa gaaretanne parata ba sinttan woxxiya ishatamu asaara giigissiiis. ⁶A aawai aban gelidi, “Aissi hagaa oottai?” giidi mulekka a oichchi erenna. Adooneekka qassi meraa keehippe lo77o asa; i Abeselooma kaallidi yelettiis. ⁷Adoonee Xaruuyi na7aa Yoo7aabanne qeesiyaa Abiyaataara ha yohuwaa zorettaa beessiis; beessin eti a maaddanau maayidosona. ⁸SHin qeesiyaa Xaadooqi, Yoodaaha na7ai Banaayi, hananabaa yootiya Naataani, SHim77i, Ree7inne Daawita naagiyaageeti Adooniyaara de7okkona.

⁹Issi gallassi Adoonee Eniroogeela katamaa matan Zohaleeta Zaallaa giyo sohuwan dorssata, mehetanne anqqara marata yarshshiiis. Kawo naata ba ishata ubbaanne kawuwaassi oottiya Yihudaa asata ubbaa ba yarshshiyoo sohuwaa xeesiis; ¹⁰shin hananabaa yootiya Naataana, Banaaya, kawuwaa

¹⁰SHin Eelaasi hamssaalaqaayyo, “Taani Xoossaa asa gidikko, tamai saluwaappe wodhdhidi, nennanne ne ishatamatanne mo” yaagidi zaariis. Yaagin tamai saluwaappe wodhdhidi, hamssaalaqaanne a ishatamatanne miis.

¹¹Qassi kawoi hara ishatamu olanchchatuura hara hamssaalaqaa Eelaasakko kiittiis. Kiittin hamssaalaqai Eelaasa, “Xoossaa asoo, kawoi nena, ‘Eesuwan duge wodhdha’ yaagees” yaagiis.

¹²Yaagin Eelaasi ayyo, “Taani Xoossaa asa gidikko, tamai saluwaappe wodhdhidi, nennanne ne ishatamatanne mo” yaagiis. Yaagin Xoossaa tamai saluwaappe wodhdhidi, hamssaalaqaanne a ishatamatanne miis.

¹³Qassikka kawoi ishatamu olanchchatuura hara heezzantto hamssaalaqaa kiittiis. Kiittin hamssaalaqai pude kiyidi, Eelaasa sinttan gulbbatidi, “Xoossaa asoo, hayyanaa, tananne tanaara de7iya ha ishatamu asata maara! Nu shemppuwaakka haiquwaappe ashsha!

¹⁴Tamai saluwaappe wodhdhidi, kase hamssaalaqata naa77aanne eta ishatamata ubbaanne miis. SHin ha77i tana maara!” yaagidi woossiis.

¹⁵GODAA kiitanchchai Eelaasayyo, “Yayyoppa! Aara duge wodhdha” yaagiis.

Yaagin Eelaasi denddidi, aara kawuwaakko duge wodhdhiis. ¹⁶Wodhdhidi i kawuwaayyo, “GODAI nena hagaadan yaagees; ‘Neeyyo oichchanau Israa7eelan Xoossi xayiinee, neeni Eqiroona xoossaa Bi7eeli-Zeebula oichchanau asaa kiittidoogee? Neeni haggaa oottido gishshau, haiqqana! Ne zin77ido hiixaappekka denddakka’ yaagees” yaagiis.

¹⁷Eelaasi haasayido GODAA qaalaadankka Akaaziyaasi haiqqiis; Akaaziyaasayyo attuma na7i banna gishshau, a ishai Yoraami a sohuwan kawotiis; hegee hanidoogee Yoosaafixa na7ai Yoraami Yihudan kawotido naa77antto laittaana. ¹⁸Akaaziyaasi hanido harabainne i oottidobai ubbai Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis.

2 GODAI Eelaasa Saluwaa Efiis

¹GODAI Eelaasa gotiyan saluwaa efaana haniyo wode, Eelaasinne

Elssaa7i Gelggalappe denddidi biidosona.

²Biishin Eelaasi Elssaa7a, “GODAI tana Beetele katamaa kiittido gishshau, hayyanaa neeni haggan takkashsha” yaagiis.

SHin Elssaa7i, “GODAI ero! Ne shemppoi ero! Taani neeppe shaahettikke” yaagiis. Yaagin eti duge Beetele wodhdhidosa.

³Beeteelen de7iya hananabaa yootiyaageetu citai Elssaa7ekko kiyidi, “GODAI hachchi ne godaa neeppe shaakkidi efaanaagaa neeni erai?” yaagidi oichchidosona.

Oichchin Elssaa7i, “Ee erais. SHin intte co77u giite” yaagidi zaariis.

⁴Hegaappe guyyiyan, Eelaasi Elssaa7a, “GODAI tana Yarkko kiittido gishshau, hayyanaa neeni haggan takkashsha” yaagiis.

SHin Elssaa7i, “GODAI ero! Ne shemppoi ero! Taani neeppe shaahettikke” yaagidi zaariis. Heggaa gishshau, eti Yarkko biidosona.

⁵Yarkkon de7iya hananabaa yootiyaageetu citai Elssaa7ekko kiyidi, “GODAI hachchi ne godaa neeppe shaakkidi efaanaagaa neeni erai?” yaagidi oichchidosona.

Oichchin i, “Ee erais. SHin intte co77u giite” yaagidi zaariis.

⁶Hegaappe guyyiyan, Eelaasi Elssaa7a, “GODAI tana Yorddaanoosa SHaafaa kiittido gishshau, hayyanaa neeni haggan takkashsha” yaagiis.

Yaagin Elssaa7i, “GODAI ero! Ne shemppoi ero! Taani neeppe shaahettikke” yaagiis. Yaagin eti naa77aikka issippe biidosona.

⁷Hananabaa yootiyaageetuppe ishatamu asati eta kaallidi, Yorddaanoosa SHaafaa gakkanaashin biidosona. Eelaasinne Elssaa7i shaafaa doonan eqqidaashin, hananabaa yootiyaageeti etappe guuttaa haakkidi eqqidosa. ⁸He wode Eelaasi ba kaabbaa ekkidi xaaxidi, an haattaa shociis. SHocin haattai yaanne haanne shaahettiis; shaahettin mela biittaa yedhdhidi pinnidosona. ⁹Pinnin Eelaasi Elssaa7a, “Taani neeppe ekettaichchanaappe kasetada, neeyyo ai oottana mala koyai? Ane oda” yaagiis.

Yaagin Elssaa7i, “Taani nena laattishin, ne ayyaanai taayyo naa77u saama gidana mala, taani nena woossais” yaagidi zaariis.

¹⁰Yaatin Elssaa7a, “Neeni waissiyaabaa oichchadasa. SHin taani neeppe ekettiyo wode neeni tana xeelliyaabaa gidikko, hegee neeyyo hanana. Hinna xayikko hanenna” yaagiis.

¹¹Hegaappe guyyiyan, eti issippe haasayiiddi hemettishin, tamaa paratinne eti goochchiyo tamaa gaaree akeekennan puttu giidi, eta naa77aappe gidduwan gelidi, shaakki bayiis. SHaakkin Eelaasi gotiyan saluwaa kiyiis. ¹²Elssaa7i heгаа be7idi, “Ta aawau, Ta aawau! Neeni Israa7eela asau wolqqanne gondalle shin!” yaagidi waassiis. Hegaappe simmin, i Eelaasa mulekka be7ibeenna.

Elssaa7i hegan azzanidi, ba maayuwaa naa77u kessidi, pooshshi oliis. ¹³Yaatidi Eelaasappe wodhdhida kaabbaa i denttidi, guyye simmiis; simmidi Yorddaanoosa SHaafaa doonan eqqiis. ¹⁴Eelaasappe wodhdhida kaabbaa ekkidi, haattaa an shociiddi, “GODAI Eelaasa Xoossai awan de7ii?” yaagiis. Elssaa7i haattaa shocido wode, haattai yaanne haanne shaahettiis; shaahettin shaafaa pinniis.

¹⁵Yarkkoppe yiida hananabaa yootiyaageetu citai Elssaa7a be7ido wode, “Eelaasa ayyaanai Elssaa7a bolli shemppiis” yaagidosona. Eti aara gaittanau yiidi, a sinttan sa7an gufannidosona. ¹⁶Yaatidi eti a, “Be7a, nuuni ne ashkkarati ishatamu mino asati hagan de7oos. Hayyanaa nuuni ne godaa koyanau baana. Ooni erii, GODAA Ayyaanai a ekkidi, issi deriyaa huuphiyan woikko zanggaaraa gidдон yeggidaakkonne” yaagidosona.

Yaagin Elssaa7i, “CHii, booppite!” yaagiis.

¹⁷SHin ixxisi gaanaagee a yeellayana gakkanaashin, eti a oichchidi aggennan ixxin, “Biite” yaagiis. Yaagin eti ishatamai biidosona. Biidi heezzu gallassaa koyidi, a demmibookkona. ¹⁸Elssaa7i Yarkkon takkidaashin, eti akko simmidi yiidosona. Yin, “Woni taani intena ‘Booppite’ yaagabeikkinna?” yaagiis.

Elssaa7i Oottido Maalaalissiyaabata

¹⁹Hegaappe guyyiyan, Yarkko kataman de7iya asati Elssaa7a, “Neeni nu godai be7iyooagaan ha katamai de7iyooasai lo77o. SHin haattai iita; qassi biittaikka aifenna” yaagidosona.

²⁰Yaagin i eta, “Ane ooratta keriyaa maxiniyaa qolidi, taayyo ekki yiite”

yaagidi azaziis; azazin ayyo ehiidosona.

²¹Ehin Elssaa7i pulttuwaa biidi, maxiniyaa an yeggiiis. Yeggidi, “GODAI, ‘Taani ha haattaa pattaas. Hagaappe sinttanau ha haattai haiquwaassi gaaso gidenna; biittaikka aifana’ yaagees” yaagiis.

²²Elssaa7i haasayidoogaadankka hachchi gakkanaashin, he haattai xillo giidiis.

²³Elssaa7i yaappe denddidi, pude Beetele kiyiis. I ogiyan biishin, yelaga attuma naati katamaappe kiyidi, “Laa ha huuphiyaara bo77au, pude kiya! Laa ha huuphiyaara bo77au, pude kiya!” yaagidi a bolli qilliiccidosona.

²⁴Qilliiccin guyye simmi xeellidi, eta GODAA sunttan qanggiis. Yaatin beere geetettiya naa77u macca do7ati woraappe kiyidi, naatuppe oitamanne naa77u yelagata puuzerttidi woridosona. ²⁵Worin Elssaa7i heгааappe denddidi, Qarmmeloosa Deriyaa biis; qassi heгааappekka Samaariyaa simmiis.

Moo7aabi Israa7eela Bolli Denddiis

3 ¹Yihudaa Kawoi Yoosaafixi kawotido tammanne hospunnata laittan Akaaba na7ai Yoraami Samaariyan Israa7eela bolli kawotiis; i tammanne naa77u laitta kawotiis. ²I GODAA sinttan iitaa oottiis. SHin ba aawaanne ba aayee Elzzaabeeli keena iita gidenna; aissi giikko, a aawai oottido Ba7aala eeqaa i xoqolliis. ³Gidikkonne Nabaaxa na7ai Iyorbbaami Israa7eela asaa ootissido nagaraa i baxuuxi oiqqiis.

⁴Moo7aaba biittaa Kawoi Meeshi dorssaa heemmes. I Israa7eela kawuwaayyo xeetu sha7u anqgara dorssatanne xeetu sha7u orgge dorssatu ikisiyaa laittan laittan giirees. ⁵SHin Israa7eela Kawoi Akaabi haiqqidoogaappe guyyiyan, Moo7aaba Kawoi Meeshi Israa7eela bolli makkaliis.

⁶He wode Kawoi Yoraami Samaariyaappe kiyidi, Israa7eela ubbaa shiishshiiis. ⁷Qassi Yihudaa Kawuwaa Yoosaafixakko kiitaa yeddidi, “Moo7aaba kawoi ta bolli makkaliis; Moo7aabaara olettanau neeni tanaara buutee?” yaagiis.

Yaagin Yoosaafixi, “Ee taani baana. Taani ne mala; ta asaikka ne asaa mala; qassi ta paratikka ne paratu mala” yaagidi zaariis. ⁸Yoosaafixi qassi, “Nuuni awa ogiyaara biidi eta olanee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin kawuwaa Yoraami,
“Eedooma Bazzuwan de7iya ogiyaara
biidi olana” yaagidi zaariis.

⁹Hegaa gishshau, Israa7eela kawoi,
Yihudaa kawoinne Eedooma kawoi olau
kiyidosona. Eti laappun gallassa ogiyaa
yuuyidoogaappe guyyiyan,
olanchchatuyyookka eta kaallida
mehiyaayyookka aiba haattinne attibeenna.
¹⁰He wode Israa7eela kawoi, “Aayye7ana!
GODAI nuna ha heezzu kawota issippe
Moo7aaba kawuwaassi aattidi immanau
xeesiis” yaagiis. ¹¹SHin Yoosaafixi,
“Nuuni a baggaara GODAA oichchanaadan
hagan hananabaa yootiyaabi baawee?”
yaagidi oichchiis.

Oichchin Israa7eela kawuwaa ola
gadaawatuppe issi, “Eelaasa maaddidi
de7ida SHafaaxa na7ai Elssaa7i hagan
de7ees” yaagidi zaariis.

¹²Yaagin Yoosaafixi, “Ee, i tumu
hananabaa yootiyaagaa” yaagiis. Hegaappe
guyyiyan, Israa7eela kawoi, Yoosaafixinne
Eedooma kawoinne Elssaa7ekko duge
wodhdhidosona.

¹³Elssaa7i Israa7eela kawuwaa,
“Tanaaranne nenaara aibee gattiyai? Ba;
baada ne aawainne ne aayyiyaanne
oichchido hananabaa yootiyaageeta
oichcha” yaagiis.

Yaagin Israa7eela kawoi zaaridi,
“CHii, aissi giikko, ha heezzu kawotakka
issippe Moo7aaba kawuwaassi aattidi
immanau nuna xeesidaagee
GODAATTENNEE!” yaagiis.

¹⁴Elssaa7i, “Taani ayyo oottiyo
Ubbaappe Wolqqaama GODAI ero!
Yihudaa Kawuwaa Yoosaafixa gishshi
bainnaakko, taani nena aifiyaaninne
xeellikkenne be7ikke shin. ¹⁵Ane taayyo
ha77i diittaa diixxiyaagaa ehiite” yaagiis.

Diixxiyaagee diixxishin, GODAA
wolqqai a bolli wodhdhiis. ¹⁶Wodhdhin
Elssaa7i, “GODAI, ‘Ha mela zanggaara
ubban ollaa kaashite’ yaagees. ¹⁷Aissi
giikko, GODAI, ‘Carkkuwaa woi iraa
be7ekketa; shin ha kaashido zanggaaran
haattai kumana; kumin intte, intte
miizzainne intte hara mehee uyana’
yaagees. ¹⁸Hagee GODAA sinttan laafabaa;
qassi GODAI Moo7aabakka intteyyo aattidi
immana. ¹⁹Gimbbettida katamatanne gita
katamata ubbaa intte xoonana. Lo77o
mittata ubbaakka qanxxana; haattaa

pulttota ubbatakke intte barana; aradda
shooqatu ubbaa bollan shuchchaa laalidi
moorana” yaagiis.

²⁰Wonttetta gallassi maallado
yarshshuwaa yarshshiyoo wodee gakkinn,
Eedooma baggaara haattai goggiis;
goggidi haattai biittan eelliis.

²¹Moo7aaba biittaa asai heezzu kawoti
eta olanau yiidoogaa siyiis. Siyidi naatoi
cimai, ola miishshaa tookkanau
danddayiya asai ubbai xeesetti yiidi, bantta
biittaa zawaa naagidosona. ²²Eti maallado
guuraara dendiyo wode, haattaa bolli
wodhdhida xalqqee zo77idi, etau suutta
milatidi beettiis. ²³Yaatin eti, “Be7ite,
hagee suutta! Kawoti bantta gidдон issi
issuwaara olettidi, haiqqi wuridosona.
Moo7aaba asau, ane biidi, eta qatuwaa
qociroos” yaagidosona.

²⁴Yaagidi Moo7aaba biittaa asai
Israa7eelatu qatuwaa biis; bin Israa7eelati
denddidi, eta shocidosona. SHocidi eta
biittaa bollan woraajjidosa; woraajjidi
Moo7aaba asaa woridosona.

²⁵Katamatakke olidi bashshidosona. Asai
ubbai huuphiyan huuphiyan issi issi
shuchchaa ekkidi, aradda shooqati ubbati
kamettana gakkanaashin, eta bolli oliis.
Pultto ubbaa baridi, lo77o mitta ubbaakka
qanxxidosona. Qiirihereesa giyo issi
katamaa gimbbe xalaalai equwan attiis;
shin yambbarshshan oliya asati he
katamaakka dooddidi shocidosona.

²⁶Moo7aaba kawoi olai ba bolli
goobidoogaa be7ido wode, bisuwaa
gixxida laappun xeetu asata ekkiiis. Ekkidi
olaa gidduwan daakkidi, Eedooma
kawuwaakko pinnanau denddiis; shin ayyo
hanannan ixxiis. ²⁷Hegaappe guyyiyan, ba
sohuwan kawotanau de7iya ba baira na7aa
ekkididi, katamaa gimbbiyaa bollan taman
xuuggidi yarshshiiis. Moo7aabati
Israa7eelatu bolli hanqquwaa
suullidosona. Yaatin Israa7eelati he
katamaa aggidi, bantta biitti simmidosona.

Elssaa7i Issi Hiyyeesa Am77iyo Maaddiis

4 ¹Hananabaa yootiyaageetuppe
issuwaa maccaasiyaa Elssaa7ekko
baada, “Ne ashkkarai ta azinai haiqqiis. I
GODAASSI yayyiya asa gididiyoogaa neeni
eraasa. SHin ha77i a acuwaawai ta naata
naa77aa bau aille kessanau yiis” yaagada
ayyo waassaasu.

²Waassin Elssaa7i iyyo, “Yaatin taani neeyyo ai oottoo? Ne son aibi de7ii? Ane taayyo yoota” yaagiis.

Yaagin maccaasiyaa, “Taayyo ne ashkkareeyyo issi xaaron zaitee de7iyoorippe attin, harabi aibinne baawa” yaagaasu.

³Yaagin Elssaa7i o, “Ba; baada ne shoorotu ubbaappe mela otota garxxa. Garxxaidda guuttaa garxxoppa. ⁴Hegaappe guyyiyan, soo gelada, ne bollinne ne naatu bolli kariyaa gordda. Gorddada ototu ubban zaitiyaa tiga; zaitee kumido otuwaa otuwaa issi baggi zaara” yaagiis.

⁵Yaagin maccaasiyaa baada, kariyaa ba bollinne ba naatu bolli gorddaasu. Eti iyyo otota shiishshin, a zaitiyaa tigettaa oiqa gaasu. ⁶Oto ubbai kumido wode, maccaasiyaa ba na7aa, “Ane tau hara otuwaa ekkada ya” yaagaasu.

SHin na7ai zaaridi, “Hari issi otoiinne attibeenna” yaagiis. Hegaappe guyyiyan, zaitee goggiyoogaa aggi bayiis.

⁷Maccaasiyaa simmada baada, Elssaa7essi odaasu. Odin i “Ba; baada zaitiyaa baizzada, ne acuwaa qanxxa. Attidaagan neeninne ne naatinne go7ettidi de7anau danddayeeta” yaagiis.

Elssaa7anne SHuneema Kataman De7iya Maccaasiyoonne

⁸Issi gallassi Elssaa7i issi dure maccaasiyaa de7iyo SHuneema giyo katamaa biis. Bin maccaasiyaa a shoobbada, qumaa mizaasu. He gallassappe doommidi, i hegaara kanttiyo wode ubban, qumaa maanau i soo gelees.

⁹A ba keettaawaa, “Ha ubba wode nu mataara kanttiya bitanee Xoossaa asa gidiyoojaa taani erais. ¹⁰Hegaa gishshau, ane issi guutta kifile bolla pooqiyani assi keexxoos; keexxidi a giddon arssaa, araataa, xaraphheezaanne xomppiyaa wottoos. Hegaappe guyyiyan, i nuukko yiido wode ubban, hegan gelana danddayees” yaagaasu.

¹¹Issi gallassi Elssaa7i SHuneema katamaa yiidi, ba kifiliyaa pude kiyidi, yan shemppiis. ¹²Hegaappe guyyiyan, ba ashkkaraa Gehaaza, “Ba; baada he maccaasiyo xeesa” yaagiis; yaagin Gehaazi xeesin, a yaada Elssaa7a sinttan eqqaasu. ¹³Elssaa7i Gehaaza, “Ha maccaaseeyyo ‘Neeni nu gishshau, haggaa ubbaa metootadasa. Yaatin nuuni neeyyo

ai oottinoo? Neeyyo nuuni biidi, kawuwaa woikko ola gadaawaa haasayissiyoobi de7ii?’ yaagada o oichcha” yaagiis.

Yaagin maccaasiyaa, “Taani hagan ta asaa giddon de7ishin, tana metiyaabi baawa” yaagaasu.

¹⁴Hegaappe guyyiyan, Elssaa7i Gehaaza, “Yaatin nuuni iyyo ai oottanee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Gehaazi, “Iyyo na7i baawa; i azinaikka cimiiis” yaagiis.

¹⁵Yaagin Elssaa7i, “Maccaasiyo qassikka xeesa” yaagiis. Yaagin o xeesiis; xeesin a yaada, penggen eqqaasu.

¹⁶Elssaa7i maccaasiyo, “Laitti hannoodeneeni attuma na7aa idimmana” yaagiis.

Yaagin maccaasiyaa, “CHii ta godau, neeni Xoossaa asa gidikkii, taayyo worddotoppa!” yaagaasu.

¹⁷SHin maccaasiyaa shahaaraasu; Elssaa7i iyyo yootidoogaadan laitti he wode attuma na7aa yelaasu.

¹⁸He na7ai dicciis; diccidi issi gallassi kattaa cakkiya asatuura de7iya ba aawaakko biis. ¹⁹Biidi ba aawaayyo, “Woo ta huuphiyau! Woo ta huuphiyau!” yaagiis.

Yaagin a aawai issi ashkkarau, “Tookkada a aayeeikko efa” yaagidi yootiis.

²⁰Yaagin ashkkarai na7aa ekkidi, aayeeikko efiis. Efin gallassa seetai gakkanaashin, na7ai ba aayee kiyuwan uttiis; hegaappe guyyiyan, na7ai haiqqi aggiis. ²¹Maccaasiyaa na7aa pude efaada, Xoossaa asa arssan zin77issaasu. Yaataa a bolli kariyaa gorddada baasu.

²²Hegaappe guyyiyan, ba azinaa xeesada, “Taani Xoossaa asakko eesuwan baada yaana mala, ashkkaratuppe issuwaanne haretuppe issuwaanne taayyo yedda” yaagaasu.

²³Yaagin i, “Hachchi agina xero gallassa woikko Sambbata gidennabaa, aibee nena akko efiyai?” yaagiis.

Yaagin a, “Aibinne baawa” yaagaasu.

²⁴Hegaappe guyyiyan, hariyaa koorada, ba ashkkaraayyo, “Hariyaa laagga! Taani neeyyo yootana gakkanaashin, leddan laaggoppa” yaagaasu. ²⁵Maccaasiyaa hegaappe denddada, Qarmmeloosa Deriyan de7iya Xoossaa asakko baasu.

Elssaa7i maccaasiyaa yiyaaro haahuwan be7idi, ba ashkkaraa Gehaazayyo, “Be7a, SHuneema kataman

de7iya maccaasiyaa yausu. ²⁶O mokkanau woxxa baada, 'Neeni saroo? Ne azinai saroo? Ne na7ai saroo?' yaagada oichcha" yaagiis.

Yaagin maccaasiyaa, "Nuuni ubbaikka saro" yaagaasu.

²⁷Maccaasiyaa deriyaa bollan de7iya Xoossaa asakko gakkido wode, hokkada a tohuwaa oiqaasu.

Oiqqin Gehaazi maccaasiyo digganau shiiqiis; shin Xoossaa asi a, "Agga! A gita metuwan de7ausu; shin GODAI taappe heгаа genttiis. I metuwa taayyo yootibeenna" yaagiis.

²⁸Hegaappe guyyiyan maccaasiyaa, "Ta godau, neeni tau na7a immanaadan taani nena oichchidanaa? Taani nena, "Tana coo mela qaaqayoppa' yaagabeikkinna?" yaagaasu.

²⁹Yaagin Elssaa7i Gehaaza, "Ne adussa maayuwaa ne qabattuwan sirqqa; yaatada ta gatimaa ekkada eesota. Ogiyan oonaaranne gaittikko, sarotoppa; ooninne nena sarotikko, zaarada sarotoppa. Ta gatimaa na7aa som77uwan wotta" yaagiis.

³⁰SHin na7aa aayiyaa, "GODAI ero! Ne shemppoi ero! Taani nena yeggada biikke" yaagaasu. Yaagin Elssaa7i denddidi, o kaalliis. ³¹Gehaazi etappe sinttatidi biis. Biidi gatimaa na7aa som77uwan wottiis; shin cenggurssi woikko shemppoi baawa. Yaatin Gehaazi Elssaa7eera gaittanau simmidi yiidi, "Na7ai beegottibeenna" yaagidi yootiis.

³²Elssaa7i soo gelidi, he na7aa abai a arssan zin77idaagaa be7iis. ³³Be7idi ba bollinne na7aa bollinne kariyaa gorddidi, GODAA woossiis. ³⁴Hegaappe guyyiyan, na7aa ahaa bolli kiyidi, ba doonaa a doonan, ba aifiyaa a aifiyan, ba kushetakka a kushetun gatti wottidi zin77iis. Zin77aanne na7aa bollai ho77iis.

³⁵Ho77in Elssaa7i denddidi, so gidon yaanne haanne simerettiis. Naa77anttuwaakka simmidi, na7aa bolli cogoichhidi zin77iis. Yaatin na7ai laapputoo hedhdhishidoogaappe guyyiyan xeelliis.

³⁶Yaatin Elssaa7i Gehaaza xeesidi, "Ane ha SHuneemiyo xeesa" yaagiis. Yaagin Gehaazi o xeesiis. Xeesin a yiido wode, Elssaa7i o, "Ne na7aa akka" yaagiis. ³⁷Hegaappe guyyiyan, maccaasiyaa Elssaa7a tohuwan wullada,

biittan gufannaasu. Yaatada ba na7aa ekkada kare kiyaasu.

Hara Naa77u Maalaalissiyaabata

³⁸Elssaa7i Gelgala simmidi yiido wode, biittai namisetti uttiis. Hananabaa yootiyaageetu citai a sinttan uttidaashin, i ba ashkkaraa, "Wogga keriyaa taman wottada, ha asatuuyo woxiyaa katta" yaagiis. ³⁹Etappe issoi santta milatiya bonccota maxidi ehaanau gade biis. Biidi morkkida gosiyaa turaa demmiis; demmidi tookkanau danddayiyoogaa keena daro gosiyaa ekkidi yiis. I aibakko erennan anccidi, keriyaa yeggiiis. ⁴⁰Asati maana mala, woxiyaa tigidosona. Eti woxiyaa tushkki a mi be7ido wode, "Xoossaa asoo, ha keriyaa woriyaabai de7ees!" yaagidi waassidosona. Asati maanau danddayibookkona.

⁴¹Yaatin Elssaa7i, "Yaatikko tau xiilliyaa ekkidi yiite" yaagiis. He xiilliyaa keriyaa qolidi, "Asai maanaadan woxiyaa tigitte" yaagiis. Hegaappe simmin, keriyaa iitabi beettibeenna.

⁴²Koiro gakkida kattaappe uuhettida laatamu, banggaa komppuwaa, tiya kattaara issippe ba ogoruwan yeggi ekkidi, Xoossaa asassi ehiya issi bitanee Ba7aali-SHaliisha giyoosaappe yiis. Yin Elssaa7i ba ashkkaraa, "Maanaayyo asau aatta" yaagiis.

⁴³Yaagin a ashkkarai, "Taani xeetu asaa sintti haggaa waata aattoo?" yaagidi oichchiis.

SHin Elssaa7i, "Maanaayyo asau aato aatta; aissi giikko, GODAI 'Eti maana; min xarzzaikka attana' yaagees" yaagiis.

⁴⁴Hegaa gishshau, ashkkarai eta sintti aattin, eti miidosona. Min GODAI giidoogaadan, xarzzai attiis.

Naa7imaani Hanttaara Goga Harggiyaappe Paxiis

5 ¹Sooriyaa kawuwaa ola gadaawai Naa7imaani ba godan daroppe dosettidanne bonchchettida asa. Aissi giikko, a baggaara GODAI Sooriyaa olanchchatuuyo xoonuwaa immiis. Naa7imaani toorau qara asa; shin hanttaara goga harggee a oiqqi uttiis.

²Issi wode Sooriyaa biittaappe ambaanoti Israa7eela biitti biidoogan, issi guutta na7iyo Israa7eelappe omooddidosona. He na7iyaa Naa7imaana maccaaseeyyo ashkkara gidaasu. ³He

na7iyaa ba godiyo, “Ta godai Samaariyan de7iya hananabaa yootiyaagaara gaittidabaa gideerennee! Yaatiyaakko i a pattana shin” yaagaasu.

⁴Yaagin Naa7imaani ba godaakko biidi, Israa7eelappe yiida na7iyaa giidoogaa ayyo yootiis. ⁵Yootin Sooriyaa kawoi Naa7imaana, “Ba, taani Israa7eela kawuwaayyo dabddaabbiyaakka kiittana” yaagidi zaariis. Yaatin Naa7imaani hasttamu sha7u xaqara biraa, usuppun sha7u worqqa santtimiyaanne tammu kumetta maayuwaa ekkidi biis. ⁶Israa7eela kawuwaayyo i ekkidi efiido dabddaabbee, “Ha hanttaara goga harggiyaappe neeni ta ashkkaaraa Naa7imaana pattana mala, ha dabddaabbiyaara taani a neekko kiittaas” yaagiyaagaa.

⁷Israa7eela kawoi dabddaabbiyaa nabbabido sohuwaara dagammidi, ba maayuwaa pooshshidi, hagaadan yaagiis, “Taani a woranaanne pattanaanne Xooseeyye? Taani issi asa a hanttaara goga harggiyaappe pattana mala, ha bitanee taakko aissi kiittii? I tanaara ooyettanau gaasuwa koyiyooogaa be7ite” yaagiis.

⁸Xoossaa asa gidiya Elssaa7i Israa7eela kawoi ba maayuwaa pooshshidoogaa siyido wode, akko asa kiittidi, “Ne maayuwaa aissi pooshshadii? A haa taakko yedda; Israa7eelan hananabaa yootiyaagee de7iyooogaa taani a erissana” yaagiis.

⁹Yaatin Naa7imaani ba paratanne paraa gaareta ekkidi biis; biidi Elssaa7a karen eqqiis. ¹⁰Elssaa7i akko asa kiittidi, “Ba, baada Yorddaanoosa SHAafan laapputoo meecetta; ne harggiyaappe neeni paxananne geeyananne” yaagidi azaziis.

¹¹SHin Naa7imaani hanqgetti denddidi, “Be7ite, taani, tumukka i taakko yi eqqidi, GODAA ba Xoossaa sunntaa xeesidi, qassi ba kushiyaa he xelequwaa bollan qaattidi, tana ha hanttaara goga harggiyaappe pattees yaagada qoppaas.

¹²Damasqqo shaafati, Abaaninne Parifaari Israa7eelan de7iya shaafa ubbaappe kehokkonaayye? Yaatin taani etan meecettada geeyaichchikkinnaa?” yaagiis. Yaagi hanqgettidi, guyye simmiis.

¹³Simmin a ashkkarati akko shiiqidi, “Nu aawau, hananabaa yootiyaagee neeni gitabaa oottanaadan neeyyo yootiyaakko, woni neeni oottikkiiyye? Yaatin i nena, ‘Baada meecettada geeya’ yaagidoogee ai

deexxi?” yaagidosona. ¹⁴Yaatin i duge wodhdhidi, Xoossaa asi ayyo yootidoogaadan Yorddaanoosa SHAafan laapputoo muukettidi meecettiis. Meecettin a bollai yiira na7a bollaadan hanidi paxiis; paxidi geeyiis.

¹⁵Hegaappe guyyiyan, Naa7imaaninne aara yiida asai ubbai Elssaa7ekko guyye biis. Bin Naa7imaani a sinttan eqqidi, “Israa7eela biittaanappe attin, sa7a ubban Xoossi bainnaagaa taani ha77i eraas. Hayyanaa ha77i taani ne ashkkaarai immiyo imuwaa ekka!” yaagiis.

¹⁶Yaagin Elssaa7i, “Taani ayyo oottiyo GODAI ero! Taani neeppe aibanne ekkikke” yaagiis. Elssaa7i imuwaa ekkanaadan Naa7imaani woossinkka, i ixxiis.

¹⁷Hegaappe guyyiyan Naa7imaani, “Ekkana xayiyaabaa gidikko, neeni taayyo naa77u baqulo caana biittaa immanaadan taani nena woossais. Aissi giikko, taani ne ashkkaarai hachchippe hini baggan xuuggiyo yarshshuwaa GODAAYYO yarshshanaappe attin, hara xoossatuyyo yarshshikke. ¹⁸SHin GODAI taayyo ne ashkkaarayyo issibaa atto go. Ta kawoi Rimmoona giyo eeqau goinnanau geliyo wode, taanikka a ajabada gelada goinnanau koshshees. GODAI taayyo ne ashkkaarayyo hegaa atto go” yaagiis.

¹⁹Yaagin Elssaa7i, “Saruwan gakka!” yaagiis. Yaagin Naa7imaani denddidi biis.

I guutaa zardda7idi biishin, ²⁰Xoossaa asa gidiya Elssaa7a ashkkaarai Gehaazi, “Ta godai Elssaa7i Sooree Naa7imaani ehiidobaappe aibakka ekkennan coo yeddiis. GODAI ero! Taani a geeduwaa woxxada, appe issibaa ekkana” yaagidi qoppiis. ²¹Hegaa gishshau, Gehaazi Naa7imaana kaalliis. Ba geeduwaa woxxiyoogaa Naa7imaani be7idi, aara gaittanau paraa gaariyaappe wodhdhidi, “Aibeeshsha, saro gidennee?” yaagidi oichchiis.

²²Oichchin Gehaazi, “Aikko baa; saro! SHin tana ta godai, “Efireema gezziyaappe hananabaa yootiyaageetu zata gidiya naa77u wodallati ha77i taakko yiidosona. Hayyanaa etayyo heezzu sha7u xaqara biraanne naa77u kumetta maayonne imma” gaada a oichcha’ yaagidi kiittiis” yaagiis.

²³Yaagin Naa7imaani Gehaaza, “Yaatikko hayyanaa usuppun sha7u xaqara

biraa ekka” yaagiis. Naa7imaani Gehaaza shoobbidi, he biraa naa77u qarcciitan yeggidi, naa77u kumetta maayuwaarakka naa77u ashkharata toossidi, Gehaazappe sinttau yeddiis. ²⁴Gehaazi de7iyo keraa eti gakkini, biraanne maayuwaanne etappe ekkidi, soo gelissiis. Yaatidi eta moissin, eti biidosona.

²⁵Hegaappe guyyiyan, soo gelidi, ba godaa Elssaa7a sinttan eqqiis. Yaatin Elssaa7i Gehaaza, “Au baadii?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Gehaazi, “Taani ne ashkharai awanne babeikke” yaagidi zaariis.

²⁶SHin Elssaa7i zaaridi, “Bitanee nenaara gaittanau paraa gaariyaappe wodhdhiyo wode, ta ayyaanai nenaara de7ees gidennet? Hagee miishshaanne maayuwaa, woikko wogaraanne woiniyaa turaa sohuwaa, woikko dorssaa wudiyaanne miizaa wudiya, woikko attuma ashkharanne macca ashkharaa ekkiiyo wodeeyye?” ²⁷Hegaa gishshau, Naa7imaana oiqqida hanttaara goga harggee nennanne ne zerettaa ubbaa meri merinau oiqqana” yaagiis. Yaagin Gehaazi Elssaa7a sinttappe kiyidi biishin, he harggee a oiqqin, a gogai shachchaadan booxxi bayiis.

Haattaa Bollan Toohettida Beexiyaa Aifiyaa

6 ¹Hananabaa yootiyaageetu citai Elssaa7a, “Hagaa be7a! Nuuni de7iyo sohoi nuna daroppe un77ees. ²Nuuni ubbatikka mittaa qanxxanau Yorddaanoosa SHaafaa ane boos. Yan nuuyyo de7iyo soho ane keexxoos” yaagidosona.

Yaagin Elssaa7i, “Biite” yaagiis.

³Yaagin hananabaa yootiyaageetuppe issoi, “Hayyanaa neenikka ne ashkharatuura nunaara hinddarkkii?” yaagiis.

Yaagin Elssaa7i, “Eeno baana” yaagidi zaariis; ⁴yaatidi etaara issippe biis.

Biidi eti Yorddaanoosa gakkido wode, mittaa qanxxuwaa doommidosona. ⁵SHin etappe issoi mittaa qanxxishin, beexiyaa aifee kessi ekkidi, haattaa gidдон geliis. Gelin he bitanee, “Hai ta godau, taani garxxa ekkidoogaa; shin waanooshsha!” yaagidi waassiis.

⁶Waassin Xoossaa asi, “Awan gelidee?” yaagidi oichchiis; oichchin bitanee gelido

sohuwaa beessiis. Bessin Elssaa7i gatimaa qanxxidi, haattan oliis; olin beexiyaa aifee haattaa bollan toohettiis. ⁷Hegaappe guyyiyan, Elssaa7i bitaniyaa, “Kessada ekka” yaagiis. Yaagin bitanee ba kushiyaa yeddidi ekkiiis.

Elssaa7i Sooriyaa Olanchchata Qooqissidi Wora Kaalettiis

⁸Sooriyaa biittaa kawoi Israa7eelatuura olettiiddi de7ees. Yaanidaagee ba ola gadaawatuura zorettiiddi, “Taani hiqqasan, hiqqasan qatuwaa medhdhana” yaagiis.

⁹Xoossaa asi Elssaa7i Israa7eela kawuwaakko asa kiittidi, “Sooriyaa asati he sohuwaa duge wodhdhiyo gishshau, he sohuwaara kanttoppa” yaagiis. ¹⁰Hegaa gishshau, Israa7eela kawoi Xoossaa asi malaatido sohuwaa kiittidi, yan de7iyya asai naagettanaadan hassayissiis. Kawoi naagettana mala, Elssaa7i wodiyan wodiyan hassayissiis.

¹¹Ha yohoi Sooriyaa kawuwaa keehippe hanqetissiis; yaatin i ba ola gadaawata xeesidi, “Nu gidдон Israa7eela kawuwaa bagga gididai oonakko ane taayyo yootite” yaagidi oichchiis.

¹²A ola gadaawatuppe issoi, “Ta godau, kawuwau, nu gidдон heгаа oottiyai ooninne baawa. SHin ne siirixan de7aidda neeni haasayyoobaa ubbaa Israa7eelan de7iyya hananabaa yootiya Elssaa7i Israa7eela kawuwaayyo yootees” yaagiis.

¹³Yaagin kawoi, “Taani asa kiittada a omooddanaadan, biidi awan de7iyyaakkonne koyite” yaagiis.

Guyyeppe eti, “I Dootaana giyo kataman de7ees” yaagidi yootidosona.

¹⁴Yootin kawoi daro olanchchata paratuuranne paraa gaaretuura yaa yeddiis. He yeddidoogeeti qammi yiidi, katamaa dooddidosona. ¹⁵Xoossaa asa Elssaa7a ashkharai wonttetta gallassi guuraara denddidi, kare kiyiyo wode, olanchchati paratuuranne paraa gaaretuura katamaa dooddi wottidosona. He ashkharai, “Aayye7ana nunoo! Ta godau, nuuni waananee?” yaagidi oichchiis.

¹⁶Oichchin i, “Yayyoppa! Nunaara de7iyyaageeti etaara de7iyyaageetuppe daroosona” yaagidi zaariis.

¹⁷Hegaappe guyyiyan Elssaa7i, “Abeet GODAU, i be7anaadan a aifiyaa poga” yaagidi woossiis. Woossin GODAI Elssaa7a ashkharaa aifiyaa pugin, Elssaa7a yuusho

ubban de7iya tamaa paratinne paraa gaaretinne keraa maayidaageeta be7iis.

¹⁸Sooreti a bolli woraajjido wode Elssaa7i, "Ha asatu aifiyaa qooqissarkkii" yaagidi GODAA woossiis. Elssaa7i woossidoogaadan GODAI eta aifiyaa qooqissiis. ¹⁹Hegaappe guyyiyan, Elssaa7i eta, "Ogee haggaa gidenna; katamaikka haggaa gidenna. Intte koyiyo asa taani inttena bessana; tana kaallite" yaagiis. Yaagidi eta kaalettidi, Samaariyaa katamaa efiis.

²⁰Eti Samaariyaa katamaa gelosaarakka Elssaa7i, "Abeet GODAU, ha asati xeellanaadan eta aifiyaa poga" yaagiis. Yaagin GODAI eta aifiyaa pogin, eti Samaariyaa gidдон de7iyooгаа be7idosona. ²¹Israa7eela kawoi eta be7ido wode Elssaa7a, "Ta aawau, taani eta woroo? Taani eta woroo?" yaagidi oichchiis.

²²Oichchin Elssaa7i, "CHii woroppa! Hageeti attin, neeni ne bisuwaaninne ne wonddafiiyan omooddidoogeetakka woranau bessenna. Eti miidi uyidi bantta godaakko baanaadan, oittaanne haattaanne eta sintti aatta" yaagiis. ²³Hegaa gishshau, Israa7eela kawoi etau gibiraa giigissiis. Giigissin eti miidoogaappenne uyidoogaappenne guyyiyan, i eta yeddiin, bantta godaakko simmidosona. He wodeppe doommin, Sooreti Israa7eelatu bollan woraajjiyoogaa aggi bayidosona.

Samaariyaa Katamai Doodettiis

²⁴Hegaappe guyyiyan, Sooriyaa Kawoi Benihadaadi ba olanchchata ubbaa shiishshidi, biidi Samaariyaa katamaa dooddiis. ²⁵Eti dooddido gaasuwan Samaariyaa kataman hanttaara koshai geliis; gelin issi hariyaa huuphee hosppun tammu xaqara biran, naa77u xeetu giraame gidiya haraphphiyaa shiyai ichchashu xaqara biran baizettiis.

²⁶Israa7eela kawoi katamaa dirssaa gimbbiyaa bollaara aadhdhishin, issi maccaasiyaa, "Ta godau, kawuwau, tana maaddarkkii" yaagada waassaasu.

²⁷Waassin kawoi o, "Nena GODAI maaddennan ixkikko, taani neeyyo maaduwaa auppe demmanau danddayaanaa? Kattaa qoxxiyo audiyaappeeyye, woiniyaa aifiyaa gum77iyo sohuwaappee?" yaagiis. ²⁸Qassi i o, "Neni waanadii?" yaagidi oichchiis.

Oichchin maccaasiyaa zaarada, "Ha maccaasiyaa tana, 'Hachchi ne na7aa maanau ekkada ya; qassi wontto nuuni ta na7aa maana' yaagaasu. ²⁹Hegaa gishshau, ta na7aa doissidi miida; wonttetta gallassi taani o, 'Nuuni maanau ne na7aa ekkada ya' yaagaas. SHin a ba na7aa qosaasu" yaagaasu.

³⁰Kawoi maccaasiyaa yootidoogaa siyidi, ba maayuwaa pooshshi oliis. Yaatidi i gimbbiyaa bollaara aadhdhishin, garssa baggaara i maayido waaruwaa asai be7iis. ³¹Hegaappe guyyiyan kawoi, "SHafaaxa na7aa Elssaa7a guuggee a bolli hachchi pe7ikko, Xoossi tana woro!" yaagiis.

³²He wode Elssaa7i ba son uttiis; cimaticka aara issippe de7oosona. Kawoi baappe sinttau asa kiittiis; shin he bitanee gakkanaashin, Elssaa7i cimata, "Ha shemppo woriyaagee ta qooriyaa muucissanau asa kiittidoogaa intte be7eetii? He kiitettidaagee yiido wode, kariyaa gorddidi gelissoppite. A godaikka a kaallidi yiiddi de7ees" yaagiis.

³³I cimatuura haasayishin, kiitettidaagee akko yiis. Yin kawoikka yiidi, "Ha metoi GODAAPPE yiis. Yaatin taani hagaappe daruwaa GODAA aissi naagiyaanaa?" yaagiis.

7 ¹Yaagin Elssaa7i, "GODAA qaalaa siya! GODAI hagaadan yaagees, 'Wontto hanoode heezzu kilo giraame gisttiyaa xiillee woikko usuppun kilo giraame banggai Samaariyaa katamaa penggen issi xaqara biran baizettana' yaagees" yaagiis.

²Kawuwaassi matattiya halaqai Xoossaa asayyo, "Be7a, GODAI salotu maskkootiyaa dooyiyaakkonne hegee hanenna" yaagiis.

Yaagin Elssaa7i zaaridi, "Neni hegaa ne aifiyan be7ana; shin appe ainne maakka" yaagiis.

Sooriyaa Olanchchati Baqatidosona

³Katamaa geliyo penggiyan hanttaara goga harggee oiqqido oiddu asati de7oosona. Eti issoi issuwaa, "Nuuni haiqqana gakkanaashin, hagan aissi gam77iyoo? ⁴Nuuni katamaa gelana giikko, koshai de7iyo gishshau, nuuni yan haiqqana. Qassi hagan gam77ikkokka haiqqana. Hegaa gishshau, Sooretu qatuwaa ane boos. Eti nuna ashshikko

attana; eti worikko haiqqana”
yaagidosona.

⁵Sa7ai lem77ido wode denddidi, Sooretu qatuwaa biidosona. Eti biidi qatuwaa gakkiiyo wode, issi asinne yan baawa. ⁶Aissi giikko, GODAI paraa gaaretunne paratu gurubanne daro olanchchatu cenggurssaa Sooriyaa asata sissiiis. Yaatin eti issoi issuwaa, “Siyite, Israa7eela kawoi nuna olissanau, Hiitetunne Gibxxetu kawota keraa qanxxidi ehiis” yaagidosona. ⁷Hegaa gishshau, eti denddidi, bantta qatuwaa, bantta dunkkaaniyaa, bantta paratanne bantta haretanne muliyaa yeggi bayidi, sa7ai lem77idaagan bantta shemppuwaa ashshanau baqatidosona.

⁸He hanttaara goga harggee oiqqido asati Sooretu qatuwaa gakkidi, eta dunkkaanetuppe issuwaa gelidosona. Gelidi miidosonanne uyidosona; qassi biraa, worqqaanne maayuwaa ekki efiidi qottidosona. Naa77anttuwaa simmidi, hara dunkkaaniyaa gelidosona; gelidi appe ekkidoogaakka qottidosona.

⁹Hegaappe guyyiyan, eti issoi issuwaa, “Nuuni lo77obaa oottibookko. Hachchi mishiraachcho gallassa; shin nuuni co77u giida. Sa7ai wonttana gakkanaashin, co77u giidi uttikko, nuuni qaxxayettana. Ane ha77i sohuwara biidi, kawuwaa so asau yootoos” yaagidosona. ¹⁰Hegaa gishshau, eti biidi, katamaa penggiyaa naagiyaageeta xeesidi, hagaadan yaagidosona; “Nuuni Sooretu qatuwaa biida; shin issi asi woikko asa cenggurssinne he sohuwan baawa. Qashetti uttida paratu xalaalainne haretinne de7oosona; qassi eti aggidi biido dunkkaanetikka de7oosona” yaagidosona. ¹¹Yaagin penggiyaa naagiyaageeti xeesidi, kawuwaa so asaayyo yootidosona.

¹²Yootin kawoi qammi denddidi ba halaqatuyyo, “Sooreti nuna oottidobaa taani intteyyo yootana. Nuuni namisettiyoogaa eti eroosona. Hegaa gishshau, bantta qatuwaappe kiyidi, gaxariyan qosettidi, eti katamaappe kare kiyin, nuuni eta paxa oiqqidi, katamaa gelana yaagidi qoppidosona” yaagiis.

¹³Kawuwaa halaqatuppe issoi, hagaadan yaagiis; “Ha kataman attida asai kase haiqqida asaakka mala; haiquwaappe attenna. Hegaa gishshau, hanidabaa eranau ane asa dooroos. Dooridi attida

ichchashu paratuura ane eta Sooretu qatuwaa yeddoos” yaagiis.

¹⁴Hegaa gishshau, eti parai goochchiyo naa77u gaaretanne eta paratanne dooridosona. Doorinne kawoi eta Sooriyaa olanchchatu geeduwaa yeddiis. Kawoi toggiyaageeta, “Biidi hanidabaa be7ite” yaagidi azaziis. ¹⁵Azazin eti Sooretu geeduwaa kaallidi, Yorddaanoosa SHaafaa gakkanaashin biidosona. Sooriyaa asati baqatiiddi olido maayoinne ola miishshainne ogiyan kumiis. Kiitetti biida asati guyye simmidi, kawuwaayyo yootidosona.

¹⁶Hegaappe guyyiyan, asai biidi, Sooretu qatuwaa bonqqiis. Bonqqin GODAI giidoogaadan heezzu kilo giraame gisttiyaa xiillee woikko usuppun kilo giraame banggai issi xaqara biran baizettiis. ¹⁷Kawoi baassi matattiya halaqaa penggiyaa naagiyaageetu halaqa kessidi sunttiis; shin asai a penggen dirxxiis. Kawoi Elssaa7ekko biido wode, Elssaa7i ha halaqaa bolli yootidoogaadan, bitanee haiqqiis. ¹⁸Aissi giikko, Xoossaa asi Elssaa7i kase kawuwaayyo, “Wontto hannode heezzu kilo giraame gisttiyaa xiillee woikko usuppun kilo giraame banggai Samaariyaa kataman issi xaqara biran baizettana” yaagiis.

¹⁹He wode he halaqai Elssaa7eyyo, “Be7a, GODAI salotu maskkootiyaa dooyiyaakkonne hegee hanenna” yaagidi zaariis. Yaagin Elssaa7i, “Neeni hegaa ne aifiyan be7ana; shin appe ainne maakka” yaagidi zaariis. ²⁰Yaatin Elssaa7i yootidoogaadan, he bitanee asai penggen dirxxin haiqqiis.

SHuneema Katamaappe Betida Maccaasiyaa Simmaasu

8 ¹Elssaa7i i na7aa haiqqidaagaa pattido maccaasiyo issi wode, “Ne so asaa ekkada hagaappe ba; baada neeni danddayyo sohuwan awaaninne gam77ashsha. Aissi giikko, GODAI laappun laitta gam77iya koshaa ha biittaa bolli awaajjirggiis” yaagiis. ²Yaagin maccaasiyaa Elssaa7i yootidoogaadan ba so asaara baada, Pilisxxeema biittan laappun laittaa de7aasu. ³Laappunnta laittaa wurssettan maccaasiyaa Pilisxxeema biittaappe simmaasu. Simmada ba keettaanne ba gadiyaanne oichchanau kawuwaakko baasu.

⁴He wode kawoi Xoossaa asa Elssaa7a ashkkaaraa Gehaazaara haasayiiddi, “Elssaa7i oottido gita ooso ubbaa taayyo ane oda” yaagiis. ⁵Elssaa7i haiqqida na7aa waatidi pattidaakko, Gehaazi kawuwaayyo odishin, Elssaa7i na7aa pattido maccaasiyaa ba keettaanne ba gadiyaanne oichchanau yaasu.

Yin Gehaazi, “Ta godau, kawuwau, maccaasiyaakka hanno; Elssaa7i haiquwaappe pattido i na7aikka haggaa” yaagiis. ⁶Kawoi maccaasiyo hegaabaa oichchin, ayyo yootaasu.

Hegaa gishshau, kawoi halaqaa xeesidi, “Ha maccaaseessa gidida ubbabaanne qassi a agga biido wodiyaappe hachchi gakkanaashin, i gaden morkkida ubbaabaa iyyo zaara” yaagidi azaziis.

Hazaa7eeli Sooriyaa Biittan Kawotiis

⁷Elssaa7i Damasqqo katamaa biis; biidi gakkiiyo wode, Sooriyaa Kawoi Benihadaadi harggees. Harggiyaagaayyo, “Xoossaa asi haggaa yiis” yaagidi odidosona.

⁸Odin kawoi Hazaa7eela, “Immiyoobaa oiqqada, Xoossaa asaara gaittanau ba. Baada a baggaara, ‘Taani ha harggiyaappe paxanee?’ yaagada GODAA oichcha” yaagiis.

⁹Hegaa gishshau, Hazaa7eeli Damasqqon de7iya dumma dumma qommo murutabaappe oitamu gaameelan caanidi ekkidi, Elssaa7eera gaittanau biis. Biidi Elssaa7a sinttan eqqidi, “Ne na7ai Sooriyaa Kawoi Benihadaadi, ‘Taani ha harggiyaappe paxanee?’ yaagidi, nena oichchanaadan tana neekko kiittiis” yaagiis.

¹⁰Yaagin Elssaa7i Hazaa7eelayyo, “Neeni baada ayyo, ‘Tuma neeni paxana’ yaaga. SHin i tuma haiqqanaagaa tana GODAI bessiiis” yaagiis. ¹¹Hegaappe guyyiyan, Hazaa7eeli yeellatana gakkanaashin, Elssaa7i a tishshi oottidi xeelliis; xeellidi yeekkiis.

¹²Yaatin Hazaa7eeli, “Ta godai aibissi yeekki?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Elssaa7i, “Neeni Israa7eela asaa bolli oottana iitabaa taani eriyo gishshau yeekkais. Eta qatuwaa neeni taman xuuggana; eta wodallata neeni bisuwan worana. Qassi eta yiirataakka neeni shuchchan mentterettana; eta

shahaara maccaasatu uluwaakka neeni daakkana” yaagidi zaariis.

¹³Hazaa7eeli zaaridi, “Taani ne ashkkaarai, pattenma kanai, haggaa mala gitabaa oottanau waatada danddayiyaanaa?” yaagiis.

Yaagin Elssaa7i zaaridi, “Neeni Sooriyaa biittan kawotanaagaa tana GODAI bessiiis” yaagiis.

¹⁴Hegaappe guyyiyan, Hazaa7eeli Elssaa7eppe shaahettidi, ba godaakko simmidi biis. Bin Benihadaadi a, “Elssaa7i nena woigidee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Hazaa7eeli, “Neeni tumuppe paxana yaagidi taayyo yootiis” yaagiis.

¹⁵SHin wonttetta gallassi Hazaa7eeli bullukkuwaa ekkidi, haattan yakkissidi, kawuwaa an tucchiis; tucchin kawoi haiqqiis. Haiqqin Hazaa7eeli a sohuwan bau kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Yoraama

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 21:1-20)

¹⁶Akaaba na7ai, Israa7eela Kawoi Yoraami kawotido ichchashantto laittan, Yihudaa Kawuwaa Yoosaafixa na7ai Yoraami Yihudan kawotiis. ¹⁷Yoraami kawotiyo wode laittai ayyo hasttamanne naa77a; i Yerusalaamen hospun laitta kawotiis. ¹⁸Yoraami Akaaba na7iyo machcho ekkido gishshau, Akaaba so asai hemettidoogaadanka kase Israa7eela kawotu ogiyan i hemettiis; GODAA sinttankka iitabaa oottiis. ¹⁹Gidikonne ba ashkkaaraa Daawita gishshau, GODAI Yihudaa xaissanau koyibeenna; Daawita zeretta merinau kawotanau GODAI ufaissaa immi wottiis.

²⁰Yoraami kawotido wode, Eedooma asai Yihudaa kawuwaa bolli makkalidi, banttau kawuwaa kawoyidosona. ²¹Hegaa gishshau, Yoraami ba paraa gaaretu ubbaara Xa7iira giyo sohuwaa biis. Bin Eedooma asati anne a paraa gaaretu halaqatanne dooddidosona; shin Yoraami qammi denddidi, doodaa duuterettidi kanttiis. A olanchchatikka baqatidi, guyye soo simmidosona. ²²He wodeppe doommidi hachchi gakkanaashin, Eedooma asai Yihudaa asaassi haarettibeenna. Liibina asai qassi he wode makkaliis.

²³Yoraami hanido harabainne i oottidobai ubbai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis.

²⁴Yoraami haiqqidi, ba maizzan gaittiis. Ba maizza aawatuura Daawita Kataman moogettiis. A sohuwan a na7ai Akaaziyaasi kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Akaaziyaasa

(*Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 22:1-6*)

²⁵Akaaba na7ai, Israa7eela Kawoi Yoraami kawotido tammanne naa77antto laittan, Yihudaa Kawuwaa Yoraama na7ai Akaaziyaasi Yihudan kawotiis.

²⁶Akaaziyaasi kawotido wode, laittai ayyo laatamanne naa77a;” i Yerusalamen issi laitta kawotiis. A aayee sunntai Ataalo; a Israa7eela Kawuwaa Omirayyo na7aa na7iyo. ²⁷Akaaba so asaa ogiyaa i hemettiis; Akaaba so asai oottidoogaadan, GODAA sinttan iitabaa oottiis. I heгаа hanidoogee etayyo bollo gidido gishshaassa.

²⁸Akaaziyaasi Sooriyaa Kawuwaa Hazaa7eelaara Gala7aaden de7iya Raamoota giyo kataman olettanau biiddi, Akaaba na7aa Yoraamaara issippe biis. Bin Sooriyaa asati Yoraama caddidosona.

²⁹Yoraami Sooriyaa Kawuwaa Hazaa7eelaara olettiyo wode, Sooriyaa asati caddido cachchaa patti ekkanau Iziraa7eela katamaa simmiis. Hegaappe guyyiyan, Yoraama na7ai, Yihudaa Kawoi Akaaziyaasi Akaaba na7aa Yoraama cadettidaagaa oichchanau duge Iziraa7eela katamaa biis.

Yeehu Israa7eela Bolli Kawotanau Tiyettiis

9 ¹Hananabaa yootiya Elssaa7i hananabaa yootiyaageetu citaappe issi bitaniyaa xeesidi, hagaadan yaagiis; “Ne kaabbaa ne qabattuan sirqqa; sirqqada ha xaaruwaa zaitiyaa ekkada, Gala7aaden de7iya Raamoota giyo katamaa ba. ²Baada gakkada, Yoosaafixa na7aa, Nimishayyo na7aa na7aa Yeeha koya. Koya demmada, a laggetuppe a gaxi kessada, qol77o gelissa. ³Hegaappe guyyiyan, xaaruwaa zaitiyaa ekkada, a huuphiyan tigaidda, ‘Nena GODAI, “Neni Israa7eela bolli kawotanaadan taani nena

tiyais” yaagees’ yaaga. Yaatada kariyaa dooyada, baqatappe attin, gam77oppa” yaagiis.

⁴Hegaa gishshau, hananabaa yootiya wodallai Gala7aaden de7iya Raamoota katamaa biis. ⁵Biidi i yaa gakkido wode, ola gadaawati issippe zorettiyaageeta demmiis. Demmidi, “Gadaawau, taani neeyyo yootiyoobai de7ees” yaagiis.

Yaagin Yeehu, “Nu gidoppe oossi yootuutee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin hananabaa yootiyaagee, “Gadaawau, neeyyo yootana” yaagidi zaariis.

⁶Yeehu denddidi soo gelin, hananabaa yootiyaagee a huuphiyan zaitiyaa tigidi, “GODAI Israa7eela Xoossai nena hagaadan yaagees, ‘Neni GODAA asaa bolli, Israa7eela bolli kawotanaadan taani nena tiyais. ⁷Neni ne godaa Akaaba zariyaa xaissana. Aissi giikko, taani Elzzaabeela gussido hananabaa yootiya ta ashkkaratu suuttaanne ta hara ashkkaratu suuttuu haluwaa kessana. ⁸Akaaba zare ubbai xayana; taani Israa7eelan Akaaba zariyaappe aille gidin, goqa gidin, attuma ubbaa xoqollana. ⁹Akaaba zariyaa Nabaaxa na7aa Iyorbbaama zariyaadaaninne Akiya na7aa Baa7isha zariyaadan taani oottana. ¹⁰Elzzaabeelo gidikko, Iziraa7eela goshshan o kanati maana; ooninne o moogenna’ yaagees” yaagiis. Hegaa yootidoogaappe guyyiyan, kariyaa dooyi yegginne wottaa kati bayiis.

¹¹Yeehu ba lagge gidida ola gadaawatukko biido wode, etappe issi a, “Sa7ai saroo? Ha gooyiya bitanee neekko aibissi yiidee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Yeehu etayyo, “Ha bitaniyaanne a haasayaanne intte ereeta” yaagiis.

¹²Yaagin eti, “Hagee worddo. Ane neeni nuuyyo yoota” yaagidosona.

Yaagin Yeehu, “I taayyo, ‘GODAI nena, “Neni Israa7eela bolli kawotanaadan taani nena tiyaas” yaagees’ yaagiis” yaagiis.

¹³He wode eti eesuwan bantta maayuwaa ekkidi, Yeehu yedhdhidi kiyiyo xekkan hiixxidosa; hiixxidi malkkataa punnidosa. Bantta qaalaakka xoqqu oottidi, “Yeehu kawotiis” yaagidosona.

¹ 8:26 Laatamanne naa77a: Laittai ayyo laatamanne naa77a woikko oitamanne naa77a. Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 22:2 xeella.

Israa7eela Kawuwaa Yoraama Woridosona

¹⁴Yaatin Yoosaafixa na7ai, Nimishayyo na7aa na7ai Yeehu Yoraama bolli maqettiis. Hegee haniyo wode, Yoraaminne Israa7eela asai ubbai Sooriyaa Kawuwaa Hazaa7eelappe Gala7aaden de7iya Raamoota giyo katamaa naaganau biichchidosona. ¹⁵SHin etappekka Kawoi Yoraami Sooriyaa Kawuwaa Hazaa7eelaara olettido wode, Sooriyaa biittaa asati a caddido cachchaa xalettanau Iziraa7eela katamaa yiichchiis.

Yaatin Yeehu gadaawata, “Intte qofai heгаа gidikko, ha katamaappe issi asinne kiya biidi, Iziraa7eela kataman ha oduwaa odennaadan teqqite” yaagiis. ¹⁶Hegaappe guyyiyan, Yeehu paraa gaariyan kiya uttidi, Iziraa7eela katamaa biis. Aissi giikko, Yoraami paxiichchibeennaagee yan shemppees. Qassi Yihudaa Kawoi Akaaziyaasi a oichchanau yaa duge bi uttiis.

¹⁷Iziraa7eela katamaa gimbbiyaa bolli eqqidi wochchiyaagee xeesidi, “Issi citai yiyaagee tau beetees” yaagiis.

Yaagin Yoraami, “Etaara gaittanaadan issi paraasa yedda. Paraawai biidi, ‘Sa7ai saroo?’ yaago” yaagiis.

¹⁸Paraawai Yeehuura gaittanau biidi, “Kawoi nena, ‘Sa7ai saroo?’ yaagees” yaagiis.

Yaagin Yeehu, “Saroban nena gattiyaabi baawa. Ta guyye aadhdhada tana kaalla” yaagidi zaariis.

Yaatin wochchiyaagee kawuwaa, “Kiitettidaagee etakko gakkiiis; shin guyye simmibeenna” yaagidi yootiis.

¹⁹Hegaa gishshau, kawoi naa77antto paraawaakka etakko kiittiis. Kiittin i etakko yiidi, “Kawoi inttena, ‘Sa7ai saroo?’ yaagees” yaagiis.

Yaagin Yeehu bitaniyaa, “Saroban nena gattiyaabi baawa. Ta guyye aadhdhada tana kaalla” yaagiis.

²⁰Wochchiyaagee, “Naa77antto paraawai etakko gakkiiis; shin guyye simmidi yeenna. Qassi gaariyaa laagoi Nimisha na7aa na7aa Yeehu laaguwaa mala; i gooyiya asadan laaggees” yaagidi yootiis.

²¹Hegaappe guyyiyan, Kawoi Yoraami, “Taayyo paraa gaariyaa waaxite” yaagidi azaziis.

Azazin paraa gaariyaa waaxidosona. Waaxin Israa7eela Kawoi Yoraaminne Yihudaa Kawoi Akaaziyaasi bannta gaariyan gaariyan uttidi, Yeehuura gaittanau biidosona. Biidi Iziraa7eeliyaa Naabute gaden a demmidosona. ²²Yoraami Yeeha be7ido wode, “Yeehu, sa7i saroo?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Yeehu, “Ne aayee Elzzaabeeli eeqaa goinoinne bitainne heгаа keeni daridaashin, saroi waani de7anau danddayii?” yaagidi zaariis.

²³Yaatiyoorin Yoraami ba paraa gaariyaa guyye zaaridi baqatiis. Baqatiiddi Akaaziyaasa xeesidi, “Akaaziyaasaa, hegee makkala” yaagiis. ²⁴Hegaappe guyyiyan, Yeehu ba wonddafiya ba kumetta wolqqaappe dafidi, Yoraama naa77u katissiyaappe gidduwan dukkiis. Dukkin zubbee a wozanaara kanttidi kiya, ba gaariyaa giddo kunddiis. ²⁵Kunddin Yeehu gadaawaa Bidiqaara, “Yoraama denttada, kase Iziraa7eeliyaa Naabute gaden ola. Neenne taanne issippe Yoraama aawaa Akaaba kaallidi toggidi biishin, GODAI a bolli hananabaa giidi yootidoogaa hassaya. ²⁶He wode GODAI, ‘Naabute suuttaanne a attuma naatu suuttaa taani zino be7aas; heгаа acuwaa taani nena tumu ha gaden qanxxissana’ yaagiis. Ha77i simmi GODAI giidoogaadan, Yoraama denttada, ha gaden ola” yaagiis.

Yihudaa Kawuwaa Akaaziyaasa Woridosona

²⁷Yihudaa Kawoi Akaaziyaasi heгаа be7ido wode, Beeti-Haggaana giyo katamaa baqatidi biis. Bin Yeehu a kaallidi yedettiiddi, “Akka dukkite” yaagiis. Yaagin eti a kaallidi, Yibila7aama katamaa matan de7iya Guura giyo pudettan a gaariyaa bolli dukkidosona. Yaatin i Magiddo giyo katamaa baqatidi, yan haiqqiis. ²⁸Haiqqin a ashkharati gaariyan a ekkidi, Yerusalaame efiidosona; efiidi a maizza aawatuura Daawita Kataman moogidosona.

²⁹Akaaba na7ai Yoraami kawotido tammanne isiimintta laittan Akaaziyaasi Yihudan kawotiis.

Kawee Elzzaabeeli Haiquwaa

³⁰Hegaappe guyyiyan, Yeehu Iziraa7eela katamaa biis. Elzzaabeela heгаа siyido wode, ba aifiyaa tiyada, ba huuphiyaakka pixada, maskkootiyaara

duge ogiyaa xeellaasu. ³¹Yeehu penggeera gelishin, “Laa ne godaa worida Zimiraa,” haggaa sarossi yaadii?” yaagaasu.

³²Yaagin Yeehu pude maskkootiyaakko xeellidi, “Laa ta bagga gidanaa oonee? Ane oonee?” yaagiis. Yaagin naa77u woikko heezzu mureessati akko xeellidosona. ³³Xeelliyaaageeta Yeehu, “O duge oli aggite” yaagiis. Yaagin eti o duge olidosona. Yaatin i suuttai godaa bollinne paratu bollinne caccaffetiis; parati bantta tohuwan o yedhdhdidosona.

³⁴Hegaappe guyyiyan, Yeehu kawo keettaa gelidi, miisinne uyiisinne. Yaatidi i, “Ha qanggettida mishiriyo efiidi moogite; ai gidikkonne a kawo na7a” yaagiis. ³⁵SHin eti o mooganau biiddi, iyyo guuggiyaaappe, tohotuppenne kushetuppe attin, harabaa demmibookkona.

³⁶Hegaa gishshau, eti simmidi, Yeehuuyo yootidosona; yootin i, “GODAI ba ashkkaraa Tishbbiyaa Eelaasa baggaara, ‘Iziraa7eelan de7iya gaden Elzzaabeeli ashuwaa kanati maana.

³⁷Miishin attidaageekka Iziraa7eelan de7iya gadiyan pito mala gidana. Hegaa gishshau ooninne, “Hanna Elzzaabeelo” gaanau danddayenna’ yaagidi yootido qaalai haggaa” yaagiis.

Akaaba Zareta Ubbaa Woridosona

10 ¹Akaabayyo Samaariyaa kataman laappun tammu zareti attumaageeti de7oosona. Hegaa gishshaa Yeehu dabddaabbiyaa xaafidi, he katamaa halaqatussi, cimatussinne Akaaba zareta dichchiyaageetussi Samaariyaa katamaa kiittiis. He dabddaabbiyan i, ²“Simmi intte godaa zareti inttenaara de7iyo gishshau, qassi paratinne paraa gaareti, yuushoi gimbbettido katamatinne ola miishshati intteyyo de7iyo gishshau, ha dabddaabbee inttena gakko solhuwaarakka, ³intte godaa naatuppe issi payyaa dariyaagaa dooridi, a aawaa kawotaa araatan utissite. Yaatidi intte godaa keettau olettite” yaagiis.

⁴SHin eti daroppe yayyidi, “Be7ite, naa77u kawoti a sinttan eqqanau danddayibookkona! Yaatin nuuni waani eqqanee?” yaagidosona. ⁵Hegaa gishshau, kawo keettau aawatiyaagee, katamaa halaqai, cimatinne Akaaba zareta

dichchiyaageeti Yeehussi haggadan yaagidi kiittidosona; “Nuuni ne ashkkarata; neeni giyoobaa ubbaa nuuni oottana. Nu bolli oonanne kawoyokko. Nena lo77idabaa aibanne ootta” yaagidi kiittidosona.

⁶Kiittin Yeehu etayyo naa77antto dabddaabbiyaa xaafidi, “Intte ta bagga gididi, tau azazettanau giigidabaa gidikko, intte godaa naatu qooriyaa muucite; muucidi eta guuggiyaa ekkidi, wontto hannoo de Iziraa7eela katamaa yiite” yaagiis.

Kawuwaa zareti laappun tammattikka banttana dichchiya, he kataman erettida asatuura de7oosona. ⁷He kawuwaa zareta dichchiya asatukko dabddaabbee gakkido wode, kawuwaa zareta laappun tammattikka woridosona. Woridi eta qooriyaa muucidi, eta guuggiyaa keeshiyan aattidi, Iziraa7eela kataman de7iya Yeehussi yeddidosona.

⁸Yeddin asai, “Eti kawuwaa zaretu guuggeta ekki yiidosona” yaagidi Yeehussi yootiis.

Yootin Yeehu, “Wontto maallado gakkanaashin, katamaa geliyo penggiyan eta naa77usan dooridi wottite” yaagidi azaziis.

⁹Wonttetta gallassi maallado Yeehu kare kiyidi, asaa ubbaa sinttan eqqiis. Eqqidi, “Intte xillo. Ta godaa bolli maqettada woridai tana. SHin hageeta ubbaa woridai oonee?” ¹⁰Yaattikko simmi GODAI Akaaba zaretu bolli yootidoogaappe issi qaalinne sa7an wodhdhennaagaa inttiyo erite. Aissi giikko, GODAI ba ashkkaraa Eelaasa baggaara yootidobaa poliis” yaagiis.

¹¹Hegaa gishshau, Yeehu Iziraa7eelan attida Akaaba zareta, a gita asata, a laggetanne a qeeseta ubbaa, ayyo aibanne ashshennan wori wurssiis.

¹²Hegaappe guyyiyan, Yeehu denddidi, Samaariyaa biis. Biidi Henttanchchatu Moottaa giyoosaa gakkiddi, ¹³Yihudaa kawuwaa Akaaziyaasa dabbotuura gaittiis. Gaittidi “Intte oonee?” yaagidi oichchiis.

Oichchin eti, “Nuuni Akaaziyaasa dabbota; nuuni kawuwaa zaretanne kawee Elzzaabeeli naatanne sarotanau beettees” yaagidosona.

² 9:31 Zimiraa: Zimiri ba kawuwaa woriis. Kawotu Maxaafaa Koiruwaa 16:8-12 xeella.

¹⁴Yeehu ba asata, “Eta paxa oiqqite” yaagidi azaziis. Azazin eta paxa oiqqidi, Henttanchchatu Moottan de7iya haattaa ollaa matan eta oitamanne naa77atakka woridosona; i etappe issuwaanne ashshibeenna.

¹⁵Yeehu he sohuwaappe denddidi yiidi, Rekaaba na7aa Yonadaabaara gaittiis. Gaittidi a sarotidi, “Ta qofainne ne qofainne issuwaa. Yaatin ta bagga giduutee?” yaagiis.

Yaagin Yonadaabi, “Ee gidana” yaagidi zaariis.

Zaarin i “Ane ta kushiya oiqqa” yaagiis. Yaagin a kushiya oiqqidaagaa pude gaariyaa bolli kessiis. ¹⁶Kessidi, “Tanaara hindda. Taani GODAU mishettiyoogaanne be7a” yaagiis. Yaagidi a ba gaariyan utissiis. ¹⁷Yeehu Samaariyaa yiido wode, Akaaba zariyaappe attida ubbaa woriis; GODAI Eelaasassi odido qaalaadan eta xaissiis.

Ba7aalayyo Goinniyaageeta Woridosona

¹⁸Hegaappe guyyiyan, Yeehu asaa ubbaa issippe shiishshidi, “Akaabi Ba7aalayyo guutta keenaa goinniis; shin taani appe daro goinnana. ¹⁹Ha77i simmi Ba7aala sunttan hananabaa yootiya ubbata, ayyo goinniyaageeta ubbatanne a qeeseta ubbata taayyo xeesidi shiishshite. Etappe issi asinne paccennaadan xeellite. Aissi giikko, taani Ba7aalayyo daro yarshshuwaa yarshshanau hanais. He sohuwaa yeennan aggiya asi paxa de7enna” yaagiis. SHin Yeehu Ba7aalayyo goinniyaageeta cimmiidi xaissanau heгаа oottiis.

²⁰Yeehu, “Ba7aalayyo goinnana gallassaa awaajjite” yaagiis. Yaagin eti awaajjidosa. ²¹Hegaappe guyyiyan, Yeehu Israa7eela biitta ubbaa kiittin, Ba7aalayyo goinniyaageetappe issi asinne attennan ubbati yiidosa; yiidi ubbaikka Ba7aala Eeqa Keettaa ha gaxaappe ya gaxaa gakkanaashin, qilxxi giidi kumidosona.

²²Yeehu goinniyaageetu maayuwaayyo aawatiya issi bitaniyaa, “Ba7aalayyo goinniyaageetu ubbatussi maayuwaa eha” yaagiis. Yaagin bitanee etayyo maayuwaa ehiis.

²³Hegaappe guyyiyan, Yeehunne Rekaaba na7ai Yonadaabinne Ba7aala Eeqa Keettaa gelidosona. Gelin Yeehu

Ba7aalayyo goinniyaageeta, “Ba7aalayyo goinniyaageetappe attin, GODAA ashkkaratuppe issi asinne intte giddon de7ikko xeellite” yaagiis. ²⁴Hegaappe guyyiyan, eti xuuggiyo yarshshotanne hara yarshshotanne yarshshanau giddo gelidosona.

Yeehu Ba7aala Eeqa Keettaappe kareera hosppun tammu asata giigissi wottiis. Yaatidi, “Intteppe issi urai taani intte kushiyan wottiyo asatuppe issuwaa yeddikko, a shemppoi he uraa shemppuwaara gada” yaagiis.

²⁵Yeehu xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiyooгаа polosaa, naagiyaageetanne halaqatanne, “Giddo gelidi, eta worite. Etappe issi asinne kessi ekkoppo” yaagidi azaziis. Azazin eta bisuwan suppiyidi wurssidosa. Yaatidi naagiyaageetinne halaqatinne eta ahaa kare olidosona. Hegaappe guyyiyan, Ba7aala Eeqa Keettaa qol77o gelidosona. ²⁶Gelidi Ba7aala Eeqa Keettaappe eeqa tuussata kessidi xuuggidosona. ²⁷Qassikka Ba7aalau goinniyo eeqa shuchchaa kinchcherettidosona; Ba7aala eeqa keettaakka qolidosa. Yaatidi he sohuwaa sheeshsha keetta kessidosona; hachchi gakkanaashinka he sohoi sheeshsha keetta gididi attiis.

²⁸Hegaadan oottidi, Yeehu Ba7aala Israa7eelappe xaissiis. ²⁹Gidikonne Nabaaxa na7ai Iyorbbaami Israa7eela asaa ootissido nagaraa oottiyoogaa i aggibeenna. Beeteleeninne Daanan Iyorbbaami essido worqqa maratu misiletuyyo i ba huuphen goinniis.

³⁰Hegaappe simmin, GODAI Yeeha, “Neeni ta sinttan likke gididabaa oottada polido gishshaunne ta qofan de7iyaabaa ubbaa neeni Akaaba zaretu bolli oottido gishshau, ne zaretu oiddantto yeletaa gakkanaashin, Israa7eela kawotaa araatan uttana” yaagiis. ³¹Hegaa gidi uttinka, Yeehu GODAA Israa7eela Xoossaa higgiiyaa ba kumetta wozanaappe minttidi naagibeenna; qassi Iyorbbaami Israa7eela naata ootissido nagaraa oottiyoogaa aggibeenna.

Yeehu Haiquwaa

³²He wodiyan GODAI Israa7eela biittaa xunttanau doommiis. Sooriyaa Kawoi Hazaa7eeli Israa7eela biittaappe daro sohota xooniis. ³³Xoonidi Yorddaanoosa

SHAafaappe arshsho baggaara de7iya Gala7aadenne Baasaane biitta ubbaa oiqqiis. He biittati Arnnoona SHaafaa matan de7iya Aaro7era katamaappe doommidi, Roobeela biittaa, Gaada biittaanne Minaase biittaa gakkooosona.

³⁴Yeehu hanido harabai, i oottidobai ubbainne a minotetta ubbai Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ³⁵Hegaappe guyyiyan, Yeehu haiqqidi, ba maizzan gaittiis; i Samaariyan moogettiis. A sohuwan a na7ai Yo7akaazi kawotiis. ³⁶Yeehu Samaariyaa kataman Israa7eela biittaa bolli laatamanne hosppun laittaa kawotiis.

Yihudaa Kawiyo Ataalo

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 22:10-23:15)

11 ¹Akaaziyaasa aayyiyaa Ataala ba na7ai haiqqidoogaa be7ido wode, dendada kawuwaa zariyaa ubbaa xaissaasu. ²SHin Kawuwaa Yoraama na7iyaa, Akaaziyaasa michchiyaa Yihoshebaa7a, haiqqanau de7iya kawuwaa naatu giddoppe Akaaziyaasa na7aa Yo7aasha wuuqqada ekkaasu. Ekkada anne a xanttiyaaronne hiixa keettan qottada, Ataala worennaadan ashshaasu. ³Ataala biittaa haariyo wode ubban, na7ai Yihoshebaa7i matan GODAA Beeta Maqidasiyan usuppun laittaa qosettidi de7iis.

⁴Laappuntta laittan Yoodaahee kawuwaa naagiyaageetunne kawo keettaa naagiyaageetu halaqatussi kiittidi, baakko GODAA Beeta Maqidasiyaa ehiissiis. Ehiissidi etaara maachchaa maacettidi, eta GODAA Beeta Maqidasiyan caaqissiis. Hegaappe guyyiyan, eta kawuwaa na7aa Yo7aasha bessiiis. ⁵I eta, "Intte oottanabai haggaa. Sambbatan naaguwau geliyo kayai gakkido intte heezzu citaappe issi citai kawuwaa keettaa naago; ⁶issi citai Suura giyo penggiyaa naago; qassi issi citai naagiyaageetuppe guyye baggaara de7iya penggiyaa naago. ⁷Qassikka Sambbatan naaguwaappe haa kiyiia hankko naa77u citati kumettati kawuwaayyo Beeta Maqidasiyaa naagona. ⁸Ola miishshaa oiqqidi, kawuwaa giddoyidi, kawoi kiyiyo wodenne geliyo wode ubban aara issippe de7ona. Inttekkoo shiiqiya oonakka worite" yaagiis.

⁹He halaqati qeesee Yoodaahee azazidobaa ubbaa oottidosona. Eti

ubbaikka Sambbata gallassan naaguwaa kayai gakkidoogeetakka naaguwaa kayaa polidaageetakka ekkidi, qeesiyaa Yoodaahekko yiidosona. ¹⁰Yin qeesee GODAA Beeta Maqidasiyan de7iya, beni Kawuwaa Daawita gondalletanne tooratanne ubbaa halaqatuyyo immiis. ¹¹Naagiyaageeti issoi issoi ola miishshata bantta kushiyan oiqqidi, Beeta Maqidasiyaappe haddirssa baggaappe doommidi, ushachcha bagga gakkanaashin, yarshshiyosaa mataaninne Beeta Maqidasiyaa matan kawuwaa yuushuwan eqqidosa. ¹²Hegaappe guyyiyan, Yoodaahee kawuwaa na7aa kare kessidi, a huuphiyan kallachchaa wottiis. Wottidi Kawotaa Higgiyaa Maxaafaa ayyo immidi, tiyidi kawoyiis. Kawoyin asai kushiya baqqidi, ba qaala xoqqu oottidi, "Kawoi shemppo gam77o!" yaagiis.

¹³Kawiyaa Ataala naagiyaageetu wocamaanne asaa wocamaanne siyido wode, asaakko GODAA Beeta Maqidasiyaa baasu. ¹⁴Baada kawoi kase kawoti haniyoogaadan tuussaa matan eqqidaagaa be7aasu. Halaqatinne xurumbbaa punniyaageeti kawuwaa matan de7oosona; he biittaa asai ubbai ufaittidi, xurumbbaa punnees. Punnin Ataala ba maayuwa pooshshada, "Hagee makkala! Hagee makkala!" yaagada waassaasu.

¹⁵Qeesee Yoodaahee olanchchatu halaqata, "Ataalo Beeta Maqidasiyan woroppite! O yaaranne haaranne salppida salppetu gidduwan wottidi, kare kessite. O ashshanau kajeeliya asi de7ikko worite!" yaagiis. ¹⁶Hegaa gishshau, eti o oiqqidi, kawo keettaa efiidosona; efiidi Paraa Penggiyan o woridosona.

Yoodaahee Maachchaa Ooraxissiis

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 23:16-21)

¹⁷Hegaappe guyyiyan, asai GODAA asa gidana mala, Yoodaahee kawoinne asainne GODAARA maachchaa maacettana mala oottiis. Qassi kawuwaappenne asaappenne gidduwanka maachchaa maacissiis. ¹⁸He wode Yihudaa asai ubbai Ba7aala Eeqa Keettaa biidi, he keettaa qoliis; qolidi yarshshiyoo sohotanne a misileta kincherettiis. Qassi Mataana giyo Ba7aala qeesiyaa yarshshiyoo sohotu sinttan woridosona.

Hegaappe simmin, qeesiyaa Yoodaahee GODAA Beeta Maqidasiyan naagiyaageeta wottiis. ¹⁹Wottidi banaara gadaawata, kawuwaa naagiyaageeta, kawo keettaa naagiyaageetanne Yihudaa asaa ubbaa ekkkin, eti kawuwaa GODAA Beeta Maqidasiyaappe duge ehiidi, Naagiyaageetu Penggiyaa giyo penggiyaa baggaara kawo keetti issippe gelidosona. Gelin kawoi ba kawotaa araatan uttiis. ²⁰Yaatin Yihudaa asai ubbai ufaittiis. Ataala kawo keettan bisuwan haiqqidoogaappe guyyiyan, katamaikka woppu giis.

²¹Yo7aashi kawotiyo wode laappun laitta na7a.

Yihudaa Kawuwaa Yo7aasha

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 24:1-16)

12 ¹Yeehu Israa7eela biittan kawotido laappunnta laittan, Yo7aashi Yihudan kawotiis; i Yerusalem oitamu laitta kawotiis. A aayee sunntai Xiibiyo; a Berssaabeha katamaappe yiida asa. ²Qeesee Yoodaahee a tamarissidonne zorido gishshau, i de7ido laitta ubban Yo7aashi GODAA sinttan suurebaa oottiis. ³Gidikkonne asai goinniyo xoqqa sohota xaissibeenna; asaikka he sohota yarshshuwaa yarshshiyogaanne ixaanaa cuwayiyooгаа aggabeenna.

⁴Yo7aashi qeeseta xeesidi, “GODAA Beeta Maqidasiyaa yiya geeshsha miishshaa ubbaa shiishshite. Hegeekka huuphiyaa qoodaa wode imettiya miishshaanne asai ba sheniyan Beeta Maqidasiyaayyo ehiyo miishsha.

⁵Yaatabare qeeseti ubbai he miishshaa ehiya asatuppe bantta siiriyaara siiriyaara ekkidi, Beeta Maqidasiyaa gidдон moorettidasaa ubbaa bottokonona” yaagiis.

⁶SHin Kawoi Yo7aashi kawotido laatamanne hezzantto laitti gakkanaashin, qeeseti GODAA Beeta Maqidasiyaa bottokonibookkona. ⁷Hegaa gishshau, Kawoi Yo7aashi qeesiyaa Yoodaahanne hara qeesetanne xeesidi, “Beeta Maqidasiyaa gidдон moorettida sohota aibissi bottokonekketii? Miishshaa Beeta Maqidasiyaa bottokononau immiteppe attin, intteyyo imettiya miishshaa oiqqoppite” yaagiis.

⁸Yaagin qeeseti, “Asaappe hara miishshaa ekkokko; Beeta Maqidasiyaa gidдон moorettida sohota akka bottokonokko” yaagidi maayidosona.

⁹Hegaappe guyyiyan, qeesiyaa Yoodaahee saaxine issuwaa ekkidi, a qum77uwan xoo7iyaa lukkiis; lukkidi yarshshiyosaa matan GODAA Beeta Maqidasiyaa geliyoosan ushachcha baggaara wottiis. Geliyoosaa naagiya qeeseti GODAA Beeta Maqidasiyaa yiida miishsha ubbaa saaxiniyaa gidдон yeggoosona. ¹⁰Saaxiniyaa gidдон daro miishshai dagattidaagaa eti be7ido wode ubban, kawo xaafeenne qeese ubbatu halaqai yoosona; yiidi GODAA Beeta Maqidasiyaa yiida miishshaa qoodidi, qarcciitatun qoloosona.

¹¹Qoodettida miishshaa likkiyaa eridoogaappe guyyiyan, Beeta Maqidasiyaa oosuwaa wochchanau sunttettida asatuyyo immoosona. Immin eti miishshaa ekkidi, GODAA Beeta Maqidasiyan anaaxetusinne gimbbiyaageetussi immoosona. ¹²Qassi shuchchaa massiyaageetuyyoonne shuchchaa qoo7iyaageetuyyo qanxxoosona. Qassikka GODAA Beeta Maqidasiyaa bottokononau sanqqaanne shuchchaanne koshshiya harabata shammoosona. ¹³SHin Beeta Maqidasiyaa yiida miishshaappe GODAA Beeta Maqidasiyaayyo bira burcukkota, qapheta, keretanne xurumbbata woikko worqqaappenne biraappenne medhdhiyo hara geeshsha miishshata oottanau kessibookkona. ¹⁴He miishsha ubbai Beeta Maqidasiyaa bottokoniyaa asaayyo qanxxettiis. ¹⁵Beeta Maqidasiyaa oosuwaa wochchanau sunttettida asata ooninne, “Miishshan ai ai oottidetii?” giidi oichchibeenna; aissi giikko, asati ammantiyaageeta. ¹⁶Mooruwaa gishshaunne nagaraa gishshau yarshshiyoo yarshshuwau qanxxettiya miishshai qeesetuyyo gelesippe attin, GODAA Beeta Maqidasiyaa bottokoniyoo miishshaa saaxiniyan gelenna.

¹⁷He wode Sooriyaa Kawoi Hazaa7eeli biidi, Gaate katamaa olidi oiqqiis. Yaatidi Yerusalem olanau simmiis. ¹⁸SHin Yihudaa Kawoi Yo7aashi appe kase kawotida Yihudaa kawoti Yoosaafixi, Yoraaminne Akaaziyaasi GODAAYO

dummayi wottido miishshata, qassi i ba huuphen immido imotanne GODAA Beeta Maqidasiyaanne kawo keettaa buquraa minjiyoosan de7iya worqqaa ubbaa ekkiis. Ekkidi Sooriyaa Kawuwaassi Hazaa7eelassi yeddiis; yeddin Hazaa7eeli Yerusalaame olanaagaa aggi bayiiis.

¹⁹Kawoi Yo7aashi hanido harabainne i oottidobai ubbai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis.

²⁰Hegaappe guyyiyan, a oosanchchati a bolli maqettidi, Siilla giyo sohuwaa efiya ogiyan Miillo giyoosan de7iya keettan woridosona. ²¹A worida oosanchchati SHim77aata na7aa Yozakaaranne SHomeera na7aa Yihozabaada. Yo7aashi Daawita Kataman ba maizza aawatu duufuwan moogettiis; a sohuwan a na7ai Amesiyaasi kawotiis.

Israa7eela Kawuwaa Yo7akaaza

13 ¹Akaaziyaasa na7ai, Yihudaa Kawoi Yo7aashi kawotido laatamanne heezzantto laittan, Yeehu na7ai Yo7akaazi Samaariyaa kataman Israa7eela bolli kawotiis; i tammanne laappun laitta kawotiis. ²Nabaaxa na7ai Iyorbbaami Israa7eela asaa ootissido nagaraa kaallidi, Yo7akaazi GODAA sintan iitabaa oottiis; i he nagaraa oottiyoogaa aggibeenna. ³Hegaa gishshau, GODAA hanqqoi Israa7eela bolli suulliis; GODAI eta daro wodiyau Sooriyaa Kawuwaa Hazaa7eelayyoonne a na7aa Benihadaadayyo zaari zaaridi aattidi immiis.

⁴Hegaappe guyyiyan, Yo7akaazi GODAA woossiis. Woossin GODAI ayyo siyiis; aissi giikko, Sooriyaa kawoi Israa7eela ai mala iita huqqunnaa huqqunnidaakko GODAI be7iis. ⁵Be7idi Israa7eela asaa ashshiyaagaa immiis; immin eti Sooriyaa asatu kushiyaappe kessi ekkidosona. Yaatidi Israa7eela asai kaseegaadankka ba son saruwan de7iis. ⁶Gidikkokka Israa7eela asai Iyorbbaama so asai ootissido nagaraappe simmibeenna; eti he nagaraa oottiyoogaa aggibookkona. Qassi Asheero giyo xoosee misilee Samaariyan eqqosan attiis. ⁷Yo7akaazayyo ishatamu paraasatuppenne tammu gaaretuppenne, tammu sha7u toho olanchchatuppe attin, hara olanchchi attibeenna. Aissi giikko, Sooriyaa kawoi eta xaissiis; i eta audiyaa de7iya suulladan oottiis.

⁸Yo7akaazi hanido harabai, i oottidobai ubbainne a minotettaa Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis.

⁹Yo7akaazi haiqqidi, ba maizzan gaittiis; a sohuwan a na7ai Yo7aashi kawotiis.

Israa7eela Kawuwaa Yo7aasha

¹⁰Yihudaa Kawoi Yo7aashi kawotido hasttamanne laappunnta laittan, Yo7akaaza na7ai Yo7aashi Samaariyan Israa7eela bolli kawotiis; i tammanne usuppun laitta kawotiis. ¹¹Yo7aashi GODAA sintan iitabaa oottiis. Nabaaxa na7ai Iyorbbaami Israa7eela asaa ootissido nagaraappe issuwaanne ashshennan oottiis; i he nagaraa oottiyoogaa aggibeenna.

¹²Yo7aashi hanido harabai, i oottidobai ubbainne Yihudaa Kawuwaa Amesiyaasaara olettido minotettaa Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ¹³Yo7aashi haiqqidi, ba maizzan gaittiis; Samaariyan Israa7eela kawotuura moogettiis. A sohuwan a na7ai Iyorbbaami kawotiis.

Elssaa7a Haiquwaa

¹⁴Elssaa7i bana woriya harggiyaa harggiyo wode, Israa7eela Kawoi Yo7aashi a be7anau biidi, “Ta aawau; ta aawau! Neeni Israa7eela asau wolqqanne gondalle!” yaagidi yeekkiis.

¹⁵Yeekkin Elssaa7i, “Wonddafiyaa zubbetanne ekka ya” yaagiis; yaagin Yo7aashi ehiis.

¹⁶Hegaappe guyyiyan, Elssaa7i Israa7eela kawuwaa, “Wonddafiyaa giigissa oiqa” yaagiis; wonddafiyaa i giigissa oiqqidaashin, Elssaa7i ba kushiyaaw kawuwaa kushiyaaw bolli wottiis.

¹⁷Wottidi, “Arshsho bagga maskkootiyaa dooya” yaagin dooyiis. Dooyin Elssaa7i, “Zubbiyaa wonddafiyaa dukka” yaagiis; yaagin dukkiis. Dukkin Elssaa7i, “Hagee GODAA zube! Hagee Sooriyaa asata xooniya zube! Neeni Sooriyaa asata Afeeqa kataman xoonana gakkanaashin olana” yaagiis.

¹⁸Hegaappe guyyiyanikka Elssaa7i kawuwaa, “Zubbeta ekka” yaagin ekkiis. Ekin Elssaa7i, “Etan biittaa cadda” yaagiis. Yaagin heezzutoo biittaa caddidi aggi bayiiis. ¹⁹Yaatin Xoossaa asi kawuwaa hanqqettidi, “Ichchashutoo woikko usupputoo biittaa caddidabaa gidiyaakko, neeni Sooriyaa asata xoonada muleera xaissanaagaa shin! Neeni ha77i eta heezzutoo xalaala xoonana” yaagiis.

²⁰Elssaa7i haiqqidi moogettiis.

Moo7aaba biittaaappe ambaanoti Israa7eela biittaa bolli laittan laittan woraajjoosona. ²¹Issi gallassi amarida Israa7eela asati issi bitaniyaa ahaa moogiiddi, Moo7aaba biittaa ambaanota be7idosona. Be7idi bitaniyaa ahaa Elssaa7a duufo giddo olidi baqatidosona. Yaatin abai Elssaa7a meqettaa bolli wodhdhiis; wodhdhosaara paxinne denddi eqqiis.

Israa7eelanne Sooriyaa Giddon Denddida Olaa

²²Yo7akaazi kawotido laittan ubban Sooriyaa Kawoi Hazaa7eeli Israa7eela huqqunniis. ²³SHin GODAI Abrahaamaara, Yisaaqaaranne Yaaqoobaara maacetido maachchaa gishshau, etayyo kehiis, qarettiisinne qoppiis. Hachchi gattanaukka i eta xaissibeenna woikko ba sinttappe diggibeenna.

²⁴Sooriyaa Kawoi Hazaa7eeli haiqqin, a sohuwan a na7ai Benihadaadi kawotiis. ²⁵Hegaappe guyyiyan, Hazaa7eeli a aawaa Yo7akaazappe olan oiqqido katamata Yo7akaaza na7ai Yo7aashi Hazaa7eela na7aa Benihadaadappe wotti ekkiis. Yo7aashi a heezzutoo xoonidi, Israa7eela katamata zaariis.

Yihudaa Kawuwaa Amesiyaasa (Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 25:1-24)

14 ¹Yo7akaaza na7ai, Israa7eela Kawoi Yo7aashi kawotido naa77antto laittan, Yihudaa Kawuwaa Yo7aasha na7ai Amesiyaasi kawotiis. ²I kawotiyo wode laittai ayyo laatamanne ichchasha; i Yerusalaamen laatamanne uddufun laitta kawotiis. A aayee sunttai Yiho7aadino; a Yerusalaame asa. ³Amesiyaasi GODAA sinttan suurebaa oottiis; shin a maizza aawai Daawiti oottidoogaadan oottibeenna. Ubbabaakka i ba aawaa Yo7aasha qulliis. ⁴Asai goinniyo xoqqa sohota xaissibeenna; asaikka he sohotun yarshshuwaa yarshshiyooaanne ixaanaa cuwayiyoojaa aggibeenna.

⁵Amesiyaasi kawotettaa ba kushiyan mintti oiqqidosaarakka, kase kawuwaa ba aawaa Yo7aasha worida oosanchchata woriis. ⁶Muuse higgiiyaa maxaafan xaafettidoogaadan, GODAI, “Naati oottido

nagaraa gishshau, aawata woranau bessenna; qassi aawati oottido nagaraa gishshaukka, naata woranau bessenna. Asai ubbai ba oottido nagaran nagaran haiqqanau bessees”⁷ yaagidi azazidoogaadankka, woridaageetu naata woribeenna.

⁷Amesiyaasi Maxine Zanggaaraa giyo sohuwan tammu sha7u Eedooma biittaa asaa woriis; woridi Selaa7a giyo katamaakka olan oiqqiis. Oiqqidi Yoqiti7eela yaagidi sunttiis; sunttin hachchi gakkanaashin ha sunttan xeesettees.

⁸Hegaappe guyyiyan, Amesiyaasi Yeehu na7aa na7aa, Yo7akaaza na7aa, Yo7aashassi asa kiittidi, “Haaya; ane naa77ai olaa gaittoos” yaagidi naassiis.

⁹SHin Israa7eela Kawoi Yo7aashi Yihudaa Kawuwaa Amesiyaasa hagaadan yaagiis; “Liibaanoosan de7iya kinddiichchoi Liibaanoosan de7iya zigaayyo kiittidi, ‘Ne na7iyo ta na7aassi imma’ yaagiis. SHin Liibaanoosan de7iya issi do7ai hegaara kanttiiddi, he kinddiichchuwaa yedhdhiis. ¹⁰Ee, neeni tumukka Eedooma biittaa asaa xoonadasa; hegan ha77i otorettaasa. Neeni ne xoonuwan ufaittaa, ne son woppu gaada uttaaga. Ne bollinne ne biittaa Yihudaa bolli metonne bashshanne ehiyaabaa aibissi denttettaa?” yaagidi zaariis.

¹¹SHin Amesiyaasi sissaa ixxiis. Hega gishshau, Israa7eela Kawoi Yo7aashi olanau kiyin, inne Yihudaa Kawoi Amesiyaasinne Yihudan de7iya Beeti-SHemesha giyo kataman olaa gaittidosona. ¹²Gaittin Israa7eela asai Yihudaa asaa xooniis; xoonin Yihudaa asai ubbai baqatidi, ba soo ba soo biis.

¹³Israa7eela Kawoi Yo7aashi Akaaziyaasa na7aa na7aa, Yo7aasha na7aa, Yihudaa Kawuwaa Amesiyaasa Beeti-SHemesha kataman omoooddiis. Hegaappe guyyiyan, Yo7aashi Yerusalaame biidi, Yerusalaame dirssaa gimbbiyaa, Efireema Penggiyaappe biidi, Zooziyaa Penggiyaa gakkanaashin de7iya oiddu xetu wara gidiya, sohuwaa laaliis. ¹⁴Laalidi GODAA Beeta Maqidasiyaaninne kawo keettaa buquraa minjiyoosan de7iya worqqa, biraanne

³ 14:6 Ha xiqisee Zaarettido Wogaa 24:16 beettees.

miishshaa ubbaa ekkiiis; qassi iggitiyaa oiqettida asatakkka ekkidi, Samaariyaa simmiis.

¹⁵Yo7aashi hanido harabai, i oottidobai, a minotettainne Yihudaa Kawuwaa Amesiyaasaara i olettidobai Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ¹⁶Yo7aashi haiqqidi, ba maizzan gaittiis; i Samaariyaa kataman Israa7eela kawotuura moogettiis. A sohuwan a na7ai Iyorbbaami kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Amesiyaasa Haiquwaa

*(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa
25:25-28)*

¹⁷Yo7akaaza na7ai, Israa7eela Kawoi Yo7aashi haiqqidoogaappe guyyiyan, Yo7aasha na7ai, Yihudaa Kawoi Amesiyaasi tammanne ichchashu laittaa de7iis. ¹⁸Amesiyaasi hanido harabai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis.

¹⁹Amesiyaasa woranau asai Yerusalaamen maqettiis; yaatin i Laakisha giyo katamaa baqatiis. SHin eti a geeduwaa Laakisha katamaa asa kiittin, a yan woridosona. ²⁰Woridi a ahaa paran caani ehiidi, Daawita Kataman Yerusalaamen a maizza aawatuura moogidosona. ²¹Hegaappe guyyiyan, Yihudaa asai ubbai tammanne usuppan laitta gidiyo na7aa Ooziyaana a aawaa Amesiyaasa sohuwan kawoyiis. ²²A aawai Amesiyaasi haiqqidoogaappe guyyiyan, i Ooziyaani Eelaata giyo katamaa zaaretti keexxidi, Yihudan timiis.

Israa7eela Kawuwaa Naa77antto Iyorbbaama

²³Yo7aasha na7ai, Yihudaa Kawoi Amesiyaasi kawotido tammanne ichchashantto laittan, Israa7eela Kawuwaa Yo7aasha na7ai Iyorbbaami Samaariyan kawotiis; i oitamanne isiini laitta kawotiis.

²⁴Iyorbbaami GODAA sinttan iitabaa oottiis; Nabaaxa na7ai Iyorbbaami Israa7eela asaa ootissido nagara ubbaa oottiyoogaa aggibeenna.

²⁵Gaate-Hefeeriyaa Amiitaaya na7aa hananabaa yootiya ba ashkkaraa Yoonasa baggaara GODAI Israa7eela Xoossai ba qaalan haasayidoogaadan, Hamaata

Pinuwaa giyoosaappe doommidi, Maxine Abbaa gakkanaashin de7iya Israa7eela zawaa Yo7aasha na7ai Iyorbbaami xoonidi zaariis. ²⁶Aissi giikko, Israa7eelan de7iya asai ubbai aille gidin, goqa gidin, ai keena tuggaa tuggatidaakko, GODAI be7iis; eta maaddiyaabi ooninne baawa.

²⁷GODAI Israa7eela asaa sunntaa saluwaappe garssan quccana yaagibeenna. Hegaa gishshau, GODAI eta Yo7aasha na7aa Iyorbbaama baggaara ashshiis.

²⁸Iyorbbaami hanido harabai, i oottidobai ubbai, i olettidobainne Yihudaa baggaa gidida Damasqqo katamaanne Hamaata katamaa Israa7eelayyo zaaridobai Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ²⁹Iyorbbaami haiqqidi, ba maizza aawatun Israa7eela kawotun gaittiis; a sohuwan a na7ai Zakkaariyaasi kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Ooziyaana

*(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa
26:1-23)*

15 ¹Israa7eela Kawoi Iyorbbaami kawotido laatamanne laappuntta laittan, Yihudaa Kawuwaa Amesiyaasa na7ai Ooziyaani⁴ kawotiis. ²I kawotido wode, laittai ayyo tammanne usuppuna; i Yerusalaamen ishatamanne naa77u laitta kawotiis. A aayee sunntai Yikoolo; a Yerusalaame asa. ³A aawai Amesiyaasi oottidoogaadan, ikka GODAA sinttan suurebaa oottiis. ⁴Gidikkonne asai goinniyo xoqqa sohota xaissibeenna; he sohotun yarshshuwaa yarshshiyooogaanne ixaanaa cuwayiyoogaa aggibeenna. ⁵GODAI Ooziyaana hanttaara goga harggiyan oittiis; haiqqana gakkanaashinkka he harggee a yeddibeenna gishshau, dumma keettan barkka de7iis. He wode kawuwaa na7ai Yo7aataami kawo keettan de7idi, he biittaa asaa haariis.

⁶Ooziyaani hanido harabainne i oottidobai ubbai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ⁷Ooziyaani haiqqidi, ba maizzan gaittiis; Daawita Kataman ba maizza aawatuura moogettiis. A sohuwan a na7ai Yo7aataami kawotiis.

Israa7eela Kawuwaa Zakkaariyaasa

⁸Yihudaa Kawoi Ooziyaani kawotido hastamanne hospuntta laittan,

⁴ 15:1 Ooziyaani: Ibraawettuwan Kawoi Ooziyaani ha miraafiyan Azaariyaa geetettees.

Iyorbbaama na7ai Zakkaariyaasi Israa7eela asaa bolli Samaariyaa kataman kawotiis; i usuppun agina kawotiis. ⁹A maizza aawati oottidoogaadan, ikka GODAA sinttan iitabaa oottiis; Nabaaxa na7ai Iyorbbaami Israa7eela asaa ootissido nagaraa oottiyoogaa aggibeenna.

¹⁰Hegaappe guyyiyan, Yaabeesha na7ai SHAaluumi Zakkaariyaasa bolli maqetti denddidi, Yibila7aama giyoosan woriis; woridi a sohuwan bau kawotiis.

¹¹Zakkaariyaasi hanido harabainne i oottidobai ubbai Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis.

¹²Hagaadan hanidi, GODAI Yeehuuyo, “Ne zaree oiddantto yeletaa gakkanaashin, Israa7eela kawotaa araatan uttana” yaagidi yootido qaalai polettiis.

Israa7eela Kawuwaa SHAaluuma

¹³Yihudaa Kawoi Ooziyaani kawotido hasttamanne uddufunnta laittan, Yaabeesha na7ai SHAaluumi kawotiis; i Samaariyan issi agina kawotiis. ¹⁴Hegaappe guyyiyan, Gaada na7ai Minaaheemi Tirxxa giyo katamaappe Samaariyaa biis. Biidi Samaariyan de7iya Yaabeesha na7aa SHAaluuma woriis; woridi a sohuwan bau kawotiis.

¹⁵SHAaluumi hanido harabainne i maqettido maqqoi Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ¹⁶He wode Minaaheemi Tirxxa katamaappe denddidi, Tifisaaha giyo katamaa, kataman de7iya asaanne katamaa heeran de7iya biittata ubbaa oliis. Eti bannta katamaa dirssaa penggiyaa ayyo dooyennan ixkido gishshau, Tifisaaha katamaa olidi bashshiis; qassi he kataman de7iya ixeta maccaasaa uluwaa ubbaa phalqqi yeggiis.

Israa7eela Kawuwaa Minaaheema

¹⁷Yihudaa Kawoi Ooziyaani kawotido hasttamanne uddufunnta laittan, Gaada na7ai Minaaheemi Israa7eela bolli kawotiis; i Samaariyan tammu laittaa kawotiis. ¹⁸I GODAA sinttan iitabaa oottiis; Nabaaxa na7ai Iyorbbaami Israa7eela asaa ootissido nagaraa oottiyoogaa aggibeenna.

¹⁹Hegaappe guyyiyan, Asoore biittaa Kawoi Tigilaati-Paleseeri Israa7eela biittan woraajjiis. Woraajjin kawotettan bana minttana malanne maaddana mala, Minaaheemi Tigilaati-Paleseerayyo hasttamanne oiddu sha7u kilo giraame

xaqara biraa immiis. ²⁰Minaaheemi he miishshaa Israa7eela asaa wolqqan peerissiis; Asoore biittaa kawuwaassi immanau dure asa ubbai issoi issoi ishatamu xaqara biraa peeridosona. Hegaadan oottin, Asoore kawoi Israa7eela biittaa aggidi, ba biitti simmiis.

²¹Minaaheemi hanido harabainne i oottidobai ubbai Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis.

²²Minaaheemi haiqqidi, ba maizzan gaittiis; a sohuwan a na7ai Paqaahi kawotiis.

Israa7eela Kawuwaa Paqaaha

²³Yihudaa Kawoi Ooziyaani kawotido ishatamannta laittan, Minaaheema na7ai Paqaahi Israa7eela bolli Samaariyan kawotiis; i naa77u laitta kawotiis.

²⁴Paqaahi GODAA sinttan iitabaa oottiis; Nabaaxa na7ai Iyorbbaami Israa7eela asaa ootissido nagaraa oottiyoogaa aggibeenna.

²⁵A ola gadaawatuppe issoi, Ramaaliyaa na7ai Paaquha giyoogee a bolli maqettidi denddiis. Denddidi Gala7aade asaappe ishatamu attumaasaa banaara ekki biidi, Samaariyaa kataman kawo keettan de7iya qatuwaa geliis. Gelidi Paaquhi Paqaaha Arggoobaarakka Haariyaarakka issippe woriis; woridi a sohuwan bau kawotiis.

²⁶Paqaahi hanido harabainne i oottidobai ubbai Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis.

Israa7eela Kawuwaa Paaquha

²⁷Yihudaa Kawoi Ooziyaani kawotido ishatamanne naa77antto laittan, Ramaaliyaa na7ai Paaquhi Israa7eela bolli Samaariyan kawotiis; i laatamu laitta kawotiis. ²⁸Paaquhi GODAA sinttan iitabaa oottiis; Nabaaxa na7ai Iyorbbaami Israa7eela asaa ootissido nagaraa oottiyoogaa aggibeenna.

²⁹Israa7eela Kawuwaa Paaquha wodiyan Asoore Kawoi Tigilaati-Paleseeri yiidi Iyoona, Aabeeli-Beetima7ika, Yaanooha, Qedeeshanne Haxoorra geetettiya katamata olidi oiqqiis; qassikka Gala7aade, Galiilanne Niftaaleema biittata ubbaa olidi, asaa Asoore biitti omooddidi efiis.

³⁰Ooziyaana na7ai Yo7aataami kawotido laatamannta laittan, Eela na7ai Hoshee7i Ramaaliyaa na7aa Paaquha bolli maqettidi woriis; woridi a sohuwan bau kawotiis.

³¹Paaquhi hanido harabainne i oottidobai ubbai Israa7eela Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis.

Yihudaa Kawuwaa Yo7aataama

(*Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 27:1-9*)

³²Ramaaliyaa na7ai, Israa7eela Kawoi Paaquhi kawotido naa77antto laittan, Yihudaa Kawuwaa Ooziyaana na7ai Yo7aataami kawotiis. ³³Yo7aataami kawotiyo wode ayyo laittai laatamanne ichchasha; i Yerusalaamen tammanne usuppun laitta kawotiis. A aayee sunttai Yaruusho; Yaruusha Xaadooqa na7iyo. ³⁴Ba aawai Ooziyaani oottidoogaadan, Yo7aataamikka GODAA sinttan suurebaa oottiis. ³⁵Gidikkonne asai goinniyo xoqqa sohota xaissibeenna; he sohotun yarshshuwaa yarshshiyooaanne ixaanaa cuwayiyooгаа aggibeenna. Yo7aataami Beeta Maqidasiyaa geliyo qommo bagga penggiyaa zaarettidi oottiis.

³⁶Yo7aataami hanido harabainne i oottidobai ubbai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ³⁷He wodiyan GODAI Sooriyaa Kawuwaa Raaxiinanne Ramaaliyaa na7aa, Israa7eela Kawuwaa Paaquha Yihudaa biittaa olissanau doommiis. ³⁸Yo7aataami haiqqidi, ba maizzan gaittiis; ba maizza aawaa Daawita Kataman ba maizza aawatuura moogettiis. A sohuwan a na7ai Akaazi kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Akaaza

(*Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 28:1-27*)

16 ¹Ramaaliyaa na7ai Paaquhi kawotido tammanne laappunta laittan, Yo7aataama na7ai Akaazi Yihudan kawotiis. ²I kawotiyo wode laittai ayyo laatama; Yerusalaamen i tammanne usuppun laitta kawotiis. A maizza aawai Daawiti suurebaa oottidoogaadan, GODAA ba Xoossaa sinttan i suurebaa oottibeenna. ³I kase de7ida Israa7eela kawotu ogiyan hemettiis. Qassi GODAI Israa7eela asaa sinttappe laaggidi kessido asatu de7uwaa wogaa, he sheneyiyaagaa qullidi, ba yelido na7aa addaa taman xuuggidi, eeqau yarshshiiis. ⁴Akaazi asai goinniyo xoqqa sohotun, keratu huuphiyaaninne daashsha mitta ubbaa garssan yarshshuwaa yarshshiiisinne ixaanaa cuwayiis.

⁵Hegaappe guyyiyan, Sooriyaa Kawoi Raaxiinanne Ramaaliyaa na7ai, Israa7eela Kawoi Paaquhi Yerusalaame olanau yiidosona. Yiidi dooddidosona; shin Akaaza xoonanau danddayibookkona. ⁶He wode Sooriyaa Kawoi Raaxiini Eelaata giyo katamaa zaaridi ekkidi, Yihudaa asaa laaggidi kessiis. Yaatin Eedooma asati Eelaata katamaa yiidi, hachchi gakkanaashin yan de7oosona.

⁷Hegaa gishshau, Akaazi Asoore Kawuwaa Tigilaati-Paleseerassi kiitaa yeddidi, "Taani ne na7anne ne ashkkara. Hayyanaa haaya; yaada tana oliya Sooriyaa kawuwaa kushiyaappenne Israa7eela kawuwaa kushiyaappe tana ashsha" yaagiis. ⁸Qassi Akaazi GODAA Beeta Maqidasiyaaninne kawo keettaa buquraa minjjiyoosan de7iya biraanne worqqa ekkidi, Asoore kawuwaayyo imo oottidi yeddiis. ⁹Akaazi giidoogaa Asoore kawoi maayidi, Damasqqo katamaa olidi oiqqiis. Oiqqidi asaa omooddidi, Qiira giyo sohuwaa efiis; Kawuwaa Raaxiinakka woriis.

¹⁰Hegaappe guyyiyan, Kawoi Akaazi Asoore Kawuwaa Tigilaati-Paleseeraara gaittanau Damasqqo biis. Biidi Damasqqon de7iya yarshshiyooosaa be7iis; be7idi a milatiya yarshshiyooosaa keexxana mala, he yarshshiyooosaa misiliyaanne keexxiyo hanotaa qeesiyaa Ooriyoonayyo kiittiis. ¹¹Hegaa gishshau, Kawoi Akaazi Damasqqoppe simmidi yaanaashin, qeesiyaa Ooriyooni he leemisuwaa milatiya yarshshiyooosaa giigissiis.

¹²Kawoi Damasqqoppe simmido wode, yarshshiyooosai oosettidi polettidoogaa be7iis. Be7idi yarshshiyooosaa shiiqidi, ¹³ba xuuggiyo yarshshuwaa ba kattaa yarshshuwaa yarshshiiis. Qassi ba ushshaa yarshshuwaa gussiis; ba issippetettaa yarshshuwaa suuttaakka yarshshiyooosaa bolli caccafiis. ¹⁴Nahaasiyaa giyo birataappe oottidi, GODAAYO dummayi wottido yarshshiyooosai ooratta yarshshiyooosaaappenne Beeta Maqidasiyaappe gidduwan de7ees. Yaatin Akaazi he gal77a yarshshiyooosaa denttidi, ba ootissido ooratta yarshshiyooosaaappe huuphessa baggaara wottiis.

¹⁵Hegaappe guyyiyan, Kawoi Akaazi qeesiyaa Ooriyoona hagaadan yaagidi azaziis; "Ha wogga ooratta yarshshiyooosaa

maallado xuuggiyo yarshshuwaa, omarssi shiishshiyoo kattaa yarshshuwaa, kawoi shiishshiyoo xuuggiyo yarshshuwaanne kattaa yarshshuwaa, asai ubbai shiishshiyoo xuuggiyo yarshshuwaa, eta kattaa yarshshuwaanne eta ushshaa yarshshuwaa yarshshiyooosaa ootta. Hankko nahaasiyaappe oosettida yarshshiyooosaa taani tau oichchiyo soho kessana” yaagiis. ¹⁶Yaagin Ooriyooni Kawoi Akaazi azazidoogaadan oottiis.

¹⁷Kawoi Akaazi Beeta Maqidasiyaa gidдон go7ettiyo, nahaase birataappe oosettida gaaretu lochcha birata qanxxidi, miyyiyaappe diggiis; diggidi meecettiyo kereta gaaretu bollaappe denttiis. Qassi Abba Sainiyaa, a zemppissida nahaase booratu misiletu bollappe denttidi, shuchchaa baasuwa bolli wottiis.

¹⁸Asoore kawuwaa gishshau, Akaazi ba kawotaa araataa kase wottiyo sohuwaappe diggiis. Qassi appe kase de7ida kawoti GODAA Beeta Maqidasiyaa geliyo penggiyaa gorddiis.

¹⁹Kawoi Akaazi hanido harabainne i oottidobai ubbai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis.

²⁰Akaazi haiqqidi, ba maizzan gaittiis; Daawita Kataman ba maizza aawatuura moogettiis. A sohuwan a na7ai Hizqqiyaasi kawotiis.

Israa7eela Kawuwaa Hoshee7a

17 ¹Yihudaa Kawoi Akaazi kawotido tammanne naa77antto laittan, Eela na7ai Hoshee7i Israa7eela bolli Samaariyaa kataman kawotiis; i uddufun laitta kawotiis. ²GODAA sinttan i iitabaa oottiis; gidikkonne appe kase de7ida Israa7eela kawoti oottidoogaa keesa iitaa oottibeenna.

³Asoore Kawoi SHalmman77eeseri yiidi, aara olaa gaittiis; gaittin Hoshee7i xoonettidi, ayyo giiraa giiriis. ⁴SHin amarida laittaappe simmin, Kawoi Hoshee7i Soo7a giyo Gibxxe kawuwaassi kiitaa yeddidi, bana maaddana mala oichchiis. Yaatidi kaseegaadan Asoore kawuwaassi giiriyoogaa aggi bayiis. Kawoi SHalmman77eeseri hegaa siyidi, a oittidi, qasho keettaa gelissiis.

Samaariyaa Katamai Xoonettiis

⁵Hegaappe guyyiyan, Asoore kawoi Israa7eela biittaa ubbaa bolli woraajjidi,

Samaariyaa katamaa dooddiis; dooddidi heezzu laitta gattiis. ⁶Hoshee7i kawotido uddufunnta laittan Asoore kawoi”

Samaariyaa katamaa omooddiis. Omooddidi Israa7eela asaa ekkidi, Asoore biitti efiis. Efiidi eta attaa Halaaha kataman, attaa Meedoonatu katamatun, haraata qassi Gozaana biittan de7iya Haboora SHaafaa matan wottiis.

⁷Hagee ubbai hanidoogee, Israa7eela asai GODAA bantta Xoossaa bolli, eta Gibxxeppe, Gibxxe kawuwaa kushiyaappe kessidaagaa bolli nagaraa oottido daafaana. Qassi eti hara xoossatussi goinnidi, ⁸GODAI eta sinttappe laaggidi kessido dere asati de7ido de7uwaa wogaa kaallido daafaana. Hegaa bollikka qassi Israa7eela kawoti doommido iita wogaa kaallido daafaana. ⁹Israa7eela asai GODAA bantta Xoossaa bolli iitabaa geeman oottidosona; qii guutta moottaappe biidi, wogga gita katamaa gakkanaassi de7iya sohotun ubban banttau goinniyo xoqqa sohota medhdhdidosona. ¹⁰Qassi eti eeqa shuchchatanne Asheero giyo xoossee misileta keraa huuphe ubbaaninne daashsha mitta ubbaa garssan essidosona.

¹¹Qassikka eti GODAI beni eta sinttappe laaggidi kessido dere asati oottidoogaadan, xoqqa soho ubban ixaanaa cuwayidosona. Eti GODAA hanqgetissiya iitabaa oottidosona. ¹²GODAI eta, “Eeqau goinnoppite” gi wottidaashin, eti eeqa goinnidosona.

¹³GODAI Israa7eela asaanne Yihudaa asaa ba hananabaa yootiya ubbatu baggaaranne ajuutan be7iya ubbatu baggaara, “Inttena erite! Intte iita ogiyaappe simmite; taani hananabaa yootiya ta ashkkaratu baggaara, intte aawati azazettanaadan immido higgiiyan de7iya wogaanne awaajuwaa ubbaa naagite” yaagi wottiis. ¹⁴SHin eti siyennan ixidosona. GODAA bantta Xoossaa ammanettibeenna bantta aawatudan morggiyaa zozzissidosona. ¹⁵Eti a wogaa, i eta aawatuura maacettido maachchaaanne a seeraa karidosona. Eti shufuro eeqatau goinnidi, bantta huuphiyaukka shufuro gididosona.

GODAI eta, “Intte yuushuwan de7iya dere asati oottiyoogaadan oottoppite” gi

wottidaashin ixixidi, eti eta de7uwaa wogaa kaallidosona. ¹⁶GODAA bantta Xoossaa azazuwaa ubbaa aggiigidosona. Aggiigidi mara milatiya, naa77u goinniyo misiletanne Asheero giyo xoosee misiliyaa medhdhdidosona. Saluwan de7iya xoolintte ubbaassi goinnidosonanne Ba7aala giyo eeqaassi oottidosona. ¹⁷Eti bantta attuma naatanne macca naata taman xuuggidi yarshshidosona. Kaayiyooaanne moitilliyaa haasayissiyoojaa meezetidosona. Hegaadan iitabaa oottanau bantta huuphiyaa baizzidi, GODAA hanqquetissidosona. ¹⁸Hegaa gishshau, GODAI Israa7eela asaa keehippe hanqquettiis; hanqquettidi eta ba sinttappe diggiis. Diggin Yihudaa zariyaa xalaalai attiis.

¹⁹SHin Yihudaa asatika GODAA bantta Xoossaa azazuwaa naagibookkona; eti Israa7eela asai doommido de7uwaa wogaa kaallidosona. ²⁰Hegaa daafan GODAI Israa7eela zersetta ubbaa aggi bayiiis. I eta tuggayidi, ba sinttappe diggana gakkanaashin, eta bonqqiyaagectu kushiyan yeggi bayiiis.

²¹GODAI Israa7eela asaa Daawita zerettatu kawotettaappe beni shaakkido wode, Israa7eela asai Nabaaxa na7aa Iyorbbaama banttau kawoyidosona. Hegaappe guyyiyan, Israa7eela asai GODAA kaallennaadan Iyorbbaami diggiis; i eta hanttaara nagaraa ootissiiis. ²²⁻²³GODAI hananabaa yootiya ba ashkkaratu ubbatu baggaara kase yooti wottidoogaadan, ba sinttappe diggana gakkanaashin, Israa7eela asai Iyorbbaami oottido nagaraa ubbaa oottiis. Hegaa gishshau, Israa7eela asai bantta yelettido biittaaappe omoodettidi, Asoore biitti biidosona; biidi eti hanno gakkanaashinkka yan de7oosona.

Asooreti Israa7eela Biittan Uttidosona

²⁴Hegaappe guyyiyan, Asoore kawoi Baabiloone biittan de7iya Kuuta, Iiwa, Hamaatanne Safariwaima geetettiya katamatun de7iya asaa ehiis; ehiidi Israa7eela asaa sohuwan Samaariyaa katamatun wottiis. Eti he katamata laattidi, etan de7idosona.

²⁵Eti koiro yan duussaa doommido wode, GODAASSI goinnibookkona. Hegaa daafan GODAI eta giddo gaammota yeddiis; yeddin gaammoti eta giddoppe

aramata mentterettidi woridosona.

²⁶Yaatin Asoore kawuwaa, “Neeni dentta efaada Samaariyaa katamatun wottido asai he biittaa xoossaa wogaa erenna. Erennaagaa daafan i eta mentteretti woriya gaammota eta bolli yeddiis” yaagidi yootidosona.

²⁷Yootin Asoore kawoi, “Intte Samaariyaappe omooddidi ehiido qeesetuppe issuwaa zaaridi, yaa yeddite. Yeddin i yan de7idi, he biittaa xoossaa wogaa eta tamarisso” yaagidi azaziis.

²⁸Hegaa gishshau, Samaariyaappe omooddidi efiido qeesetuppe issoi Beeteelen de7anau yiis; yiidi GODAAYYO goinniyo wogaa eta tamarissiiis.

²⁹Gidikkonne Samaariyaa yiidi uttida asai bau goinniyo eeqa misileta ba de7iyoosan de7iyoosan medhdhiis. Medhdhidi Samaariyaa asai keexxido goinniyo xoqqa sohotun wottiis. ³⁰Hegaa maaran Baabiloone asai Sukkoti-Banooba giyo eeqa misileta medhdhiis. Kuuta asai Nerggaala giyo eeqa misileta medhdhiis. Hamaata asai qassi Ishiima giyo eeqa misileta medhdhiis. ³¹Iiwa asai Nibihaazanne Tarttaaqaa geetettiya eeqatu misileta medhdhiis. Safariwaima asai qassi Adiraamelekanne Anaameleka geetettiya bantta xoossatuyyo bantta naata taman xuuggidi yarshshiiis. ³²Eti GODAASSI goinnidosona; shin bantta giddoppe dumma dumma asaa dooridi, goinniyo xoqqa sohotun qeese oottidi sunttidosona. ³³Eti GODAASSI goinnidosona; shin bantta yiido biittaa biittaa asaa meeziyaa kaallidi, bantta xoossatuyyookka goinnidosona. ³⁴Eti hachchi gakkanaashinkka kase bantta meeziyaadan oottoosona.

Eti tumuppe GODAAYYO goinnokkona woikko GODAI Israa7eela giidi sunttido Yaaqooba zersettaassi immido awaajuwaanne wogaa, higgiiyaanne azazuwaa naagokkona. ³⁵GODAI Israa7eela asaara beni maacettido wode, eta hagaadan yaagidi azaziis; “Hara xoossatussi goinnoppite; etau gulbbatoppite; etau oottoppiti woikko etau yarshshoppite. ³⁶SHin Gibxxeppe inttena ba gita wolqqaaninne ba yeddido kushiyan kessida GODAAYYO oottite; ayyo gulbbatite; ayyo yarshshuwaa yarshshite. ³⁷Taani GODAI intteyyo xaafido awaajuwaanne wogaa, higgiiyaanne

azazuwaa ubba wode naagite; hara xoossatuyyo goinnoppite. ³⁸Taani inttenaara maacettido maachchaa dogoppite; hara xoossatuyyookka goinnoppite. ³⁹Hegaa aggidi, GODAAYYO intte Xoossaayyo goinnite. Intte morkketu ubbaappe inttena ashshanaagee tana” yaagidi azaziis. ⁴⁰Azazinkka eti ayyo eenennan ixixidi, kase bantta meeziyaakka baqqi oiqqidosona.

⁴¹He asati GODAAYYO goinniiddikka, issi baggaara bantta eeqaa misiletuyyo goinnoosona. Hachchi gakkanaashinkka eta zeretta eta aawati goinniyoogaadan goinniiddi de7ees.

Yihudaa Kawuwaa Hizqqiyaasa

(*Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 29:1-2; 31:1*)

18 ¹Eela na7ai Hoshee7i Israa7eelan kawotido heezzantto laittan Yihudaa Kawuwaa Akaaza na7ai Hizqqiyaasi kawotiis. ²I kawotiyo wode laittai ayyo laatamanne ichchasha; Yerusalem i laatamanne uddufun laittaa kawotiis. A aayee sunntai Abiiyo geetettees; a Zakkaariyaasa na7iyo. ³A maizza aawaa Daawiti oottidoogaadan, Hizqqiyaasikka GODAA sinttan suurebaa oottiis. ⁴Asai goinniyo xoqqa sohota i diggiis. Eeqa tuussata mentterettiis. Asheero giyo xoosee misiliyaa qanxxi oliis. Qassi Muusee nahaasiyaappe medhdhido shooshshaakka mentterettiis. Aissi giikko, he wodee gakkanaashinkka Israa7eela asai ayyo ixaanaa cuwayiiddi takkiis. He shooshshaa sunntai Nehushttaana.

⁵Hizqqiyaasi GODAA Israa7eela Xoossaa ammaniis; Yihudaa kawotu ubbaa gidдон a mala kawoi appe kase gidin, appe guyye gidin beettibeenna. ⁶Aissi giikko, GODAA i baxuuxiis; GODAA kaalliyoogaa aggibeenna; GODAI Muusa azazido azazota naagiis. ⁷GODAI aara issippe gidiiis; yaatin i oottiyoobai ubbai ayyo injjetiis. I Asoore kawuwaa bolli makkaliis; makkalidi ayyo haarettennan ixxiis. ⁸I Pilisxeema asaa oliis; olidi qii guutta moottaappe biidi, wogga gita katamaa gakkanaashin, Gaazakka a yuushawan de7iyya biittatikka attemnan eti de7iyo sohota ubbaa xooniis.

⁹Kawoi Hizqqiyaasi kawotido oiddantto laittan, Eela na7ai Israa7eela Kawoi Hoshee7i kawotido laappuntta laittan, Asoore Kawoi SHalmman77eeseri Israa7eela bolli woraajjiis; woraajjidi Samaariyaa katamaa dooddiis. ¹⁰Dooddido heezzantto laitti Samaariyaa katamaa xooniis. Yaatin Hizqqiyaasi kawotido usuppuntta laittan, Israa7eela kawoi Hoshee7i kawotido uddufuntta laittan, Samaariyaa katamai xonettiis. ¹¹Asoore kawoi Israa7eela asaa Asoore biitti efiis. Efiidi eta attaa Halaaha kataman, attaa Meedoonatu kataman, haraata qassi Gozaana biittan de7iyya Haboora SHaafaa matan wottiis. ¹²Hagee hanidoogee eti GODAASSI bantta Xoossaassi azazettenman ixixidi, GODAA maachchaa, GODAA ashkkarai Muusee azazido azazuwaa ubbaa kanttido daafaana. Eti a azazota siyanaukka azazettanaukka koyibookkona.

Asooreti Yerusalem Olanau Naassidosona

(*Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 32:1-19; Isiyaasa 36:1-22*)

¹³Kawoi Hizqqiyaasi kawotido tammanne oiddantto laittan, Asoore Kawoi Sanaakireebi gimbbetti uttida Yihudaa katamata ubbaa olidi oiqqiis. ¹⁴Yaatin Yihudaa Kawoi Hizqqiyaasi Laakisha kataman de7iyya Asoore Kawuwaa Sanaakireebassi kiitaa yeddidi, “Taani mooraas. Hayyanaa ta biittaa yeddada kiya. Neeni tana oichchidobaa aibanne ta immana” yaagiis.

Yaagin Asoore kawoi Yihudaa Kawuwaa Hizqqiyaasa, “Neeni tammu sha7u kilo giraame biraanne issi sha7u kilo giraame worqqa tau yedda” yaagiis.

¹⁵Yaagin Hizqqiyaasi GODAA Beeta Maqidasiyaamine kawa keettaa buquraa minjiyoosan de7ida biraa ubbaa ayyo yeddiis. ¹⁶He wode Yihudaa Kawoi Hizqqiyaasi GODAA Beeta Maqidasiyaa penggiyaa sanqqata maayi uttida worqqaanne qassi i ba huuphen he pengge qosilettata maizzi wottido worqqa poqqi qaaridi, Asoore kawuwaayyo yeddiis.

¹⁷Hegaappe guyyiyan, Asoore kawoi heezzu ola gadaawata” cora olanchchatuura Laakisha giyo katamaappe

⁵ 18:17 Ha ola gadaawati Ibraawettuwan Tarttaana, Rab-Saarisanne Rab-SHaaqa geetettoosona. Rab-Saarisanne Rab-Sahaqa birshshettai, “Waanna Mureessaanne Eessaa Tigiyaagetu Halaqaa” giyoogaa.

Kawuwaa Hizqqiyaasakko Yerusalaame yeddiis. Yeddin eti biidi, Yerusalaame gakkidosona; gakkidi Maayuwaa Meecciyaagaa gade efiya ogiyaappe qommo baggaara de7iya, dagattida haattai goggiyo zaraa lanqen eqqidosona.

¹⁸Yaatidi eti kawuwaa xeesidosona. Xeesin Hilqqiyaa na7ai kawo keettan aawatiya Eliyaaqiimi, waanna xaafee SHeebininne Asaafa na7ai taarikiyaa xaafiya Yo7aahi akko kare kiyidosona.

¹⁹Kiyin Asooretu gadaawai eta, “Hizqqiyaasassi hagaadan yaagidi yootite; ‘Asoore kawoi, wolqqaamai nena hagaadan yaagees; “Neeni haggaa keeni aibin ammanettadii? ²⁰Neeni coo mela, ‘Olaa olettanau taayyo aadhdhida erainne wolqqainne de7ees’ yaagaasa. SHin neeni oonan ammanettada ta bolli haggaa makkaladii? ²¹Neeni Gibxxe kawoi maaddana gaada qoppidabaa gidikko, meqqida shombboqo gatiman guufetiya asa mala. Aissi giikko, gatimai meqqin, pinccoi kushiya caddeesinne masunxxissee. Gibxxe Kawoi banan ammanettiya asa ubbau haggaa mala.

²²“SHin neeni taayyo, ‘Nuuni GODAN nu Xoossan ammanettoos’ yaagikko, Hizqqiyaasi Yihudaa asaanne Yerusalaame asaa, ‘Intte Yerusalaamen de7iya yarshshiyooosan goinnanau koshshees’ giidi, ayyo goinniyo xoqqa sohotanne yarshsho sohota diggirgido Xoossaa i gidennee?

²³“Ane ha77i haaya! Yaada ta godaa Asoore kawuwara naasetta. Neeni togganau danddayiya, gidiya asa demnikko, naa77u sha7u parata taani neeyyo immana. ²⁴Neeni ‘Gibxxeti paraasatanne paraa gaareta taayyo yeddana’ gaada ammanikkonne, ta godaa olanchchatu halaqatuppe issi laafiyaagaakka zaaranau danddayakka.

²⁵Hegaa bollikka qassi, taani ha77i tumu GODAA azazoi bannan ha biittaa xaissanau kiyidanaa? GODAI ba huuphen tana, ‘Ba, he biittaa baada, olada bashsha’ yaagidi odiis” yaagees’ yaagite” yaagiis.

²⁶Hegaappe guyyiyan, Hilqqiyaa na7ai Eliyaaqiimi, SHeebininne Yo7aahi Asooretu gadaawaa hagaadan yaagidosona; “Nuuni birshshettaa eriyo gishshau, hayyanaa neeni nuuyyo ne ashkkaratuyyo Sooriyaa qaalana oda. Dirssaa gimbbiyaa

huuphiyan de7iya asai siyenna mala, Ibraawetto qaalana nuuyyo odoppa” yaagidosona.

²⁷SHin gadaawai zaarettidi, “Ha qaalata taani inttesinne intte godaa xalaalaassi yootanau tana ta godai kiittideeyye? Inttenaara issippe bantta shiyaa maanaunne bantta sheeshshaa uyanau de7iya, ha dirssaa gimbbiyaa bolli uttida asaasara ubbau odanaassa gidenneeyye?” yaagiis.

²⁸Hegaappe guyyiyan, Asooretu gadaawai dendi eqqidi, ba qaalaa xoqqu oottidi, Ibraawetto qaalana hagaadan yaagiis; “Asoore kawoi wolqqaamai inttena giyoobaa siyite! ²⁹Kawoi inttena hagaadan yaagees; ‘Hizqqiyaasi inttena cimmooppo; aissi giikko, i inttena ta kushiyaappe wotti ekkana danddayenna. ³⁰I inttena, “GODAI tuma nuna ashshana; ha katamaikka Asoore kawuwaa kushiyan gelenna” yaagidi inttena GODAN ammantoppo’ yaagees.

³¹“Ee, intte Hizqqiyaasi odiyoobaa siyoppite. Asoore kawoi inttena, ‘Tanaara sigettite; haa taakko kiyite. Yaatikko intte ubbaikka intte woiniyaa teeraappenne intte balasiyaa teeraappe miishshana; intte bookkido ollaappekka haattaa uyishshana. ³²Hegaappe guyyiyan, taani yaada, inttena intte biittaa milatiya biitti ekkada efaana. He biittai kattinne woinne eessi, oittinne woinne ataakilttee kumido biitta; wogarinne mattaa eessainne kumido biitta. Intte taayyo azazettikko, paxa de7ana; haiqqekketa’ yaagees.

“Hizqqiyaasi inttena, ‘GODAI nuna ashshana’ yaagidi cimmiyoogaa siyoppite. ³³Dere asatu xoosattuppe ba biittaa Asoore kawuwaa kushiyaappe ashshida xoossi de7iyye? ³⁴Hamaata xoosattinne Arifaada xoosati awan de7iyoona? Safariwaima, Hena7anne liwa xoosati awan de7iyoona? Eti Samaariyaa ta kushiyaappe wotti ekkidona? ³⁵Ha biittatu xoosatu ubbaa gidonna ba biittaa ta kushiyaappe ai xoossi ashshidoogaa shin, GODAI Yerusalaame ta kushiyaappe ashshanee?” yaagiis.

³⁶SHin asai issi qaalanne ayyo zaarennan co77u giis. Aissi giikko, kawoi eta, “Ayyo ainne zaaridi odoppite” yaagi wottiis. ³⁷Hegaappe guyyiyan, Hilqqiyaa na7ai kawo keettan aawatiya Eliyaaqiimi,

waanna xaafee SHEebininne taarikiyaa xaafee Asaafa na7ai Yo7aahi bantta maayuwaa pooshshidi, Hizqqiyaasakko biidosona; biidi Asooretu gadaawai giidobaa ubbaa ayyo odidosona.

Kawoi Hizqqiyaasi Isiyaasa Zoriyaa Oichchiis

(Isiyaasa 37:1-7)

19 ¹Kawoi Hizqqiyaasi hegaa siyido wode, ba maayuwaa pooshshiis; pooshshidi waaruwaa maayidi, GODAA Beeta Maqidasiyaa geliis. ²Kawo keettan aawatiya Eliyaaqiimi, waanna xaafee SHEebininne cima qeeseti waaruwaa maayidi, Amoxa na7aa hananabaa yootiya Isiyaasakko baana mala kiittiis. ³Kiittin eti Isiyaasakko biidi, "Hizqqiyaasi hagaadan yaagees; 'Hachchi gallassai meto gallassa, seera gallassanne yeella gallassa. Hegeekka na7i yelettanau wodee gakkinn, bannakkada yelanau maccaaseessi wolqqi xayiyooqaa mala. ⁴De7o Xoossaa cayanaadan, a godai, Asoore kawoi, kiittido gadaawaa qaala ubbaa GODAI, ne Xoossai siyennan aggenna. Qassi GODAI, ne Xoossai he siyido qaala daafan a qaxxayennan aggenna. Hegaa gishshau, nu asaa gidдон palahi attanaageetussi woossa!' yaagees" yaagidosona.

⁵Kawuwaa Hizqqiyaasa ashkkarati Isiyaasakko yiido wode, ⁶Isiyaasi eta hagaadan yaagiis; "Intte godaassi hagaadan yaagidi odite; 'GODAI nena, "Asoore kawuwaa ashkkarati tana cayishin, neeni siyido cashshaa qaalaassi yayyoppa. ⁷Be7a, oduwaa siyidi, i ba biitti simmana mala, taani a gidдон issi ayyaanaa wottana. Yaatada i ba biitti biidi, yan bisuwan i haiqqanaadan taani a oottana" yaagees' yaagite" yaagiis.

Asooretu Haranttuwaakka Naassidosona

(Isiyaasa 37:8-20)

⁸Asoore kawoi Laakisha katamaappe denddidi biichchidoogaa Asooretu gadaawai siyidi, guyye simmiis. Simmidi kawoi Liibina kataman olettiyaagaa demmiis.

⁹Kawoi Sanaakireebi, "Toophphiyaa Kawoi Tirihaaqi nena olanau yiis" yaagiyo oduwaa siyiis. Siyidi Hizqqiyaasassi hagaadan yaagidi kiittiis; ¹⁰"Yihudaa Kawuwau Hizqqiyaasaa, neeni

ammanettiyo xoossai nena, 'Yerusalaamee Asoore kawuwaa kushiyan gelenna' yaagidi cimmoppo. ¹¹Be7a, Asoore kawoti biittata ubbaa muleera xaissidi, eti oottidobaa neeni siyadasa. Yaatin neeni attuutee? ¹²Beni ta maizza aawati bashshido biittatu xoossati, hegeetinne Gozaana, Kaaraanenne Rexeefa biittatu xoossatinne Talassaaran de7iya Edene asaa xoossati he biittata bashshaappe ashshidona? ¹³Hamaata kawoi, Arifaada kawoi, Safariwaima kawoi, Henaa7a kawoinne Iiwa kawoi awan de7iyoonaa?" yaagidi kiittiis.

¹⁴Hizqqiyaasi dabddaabbiyaa kiittetida asatuppe ekkidi nabbabiis. Nabbabido dabddaabbiyaa GODAA Beeta Maqidasiyaa ekki efiidi, GODAA sinttan micciis.

¹⁵Yaatidi GODAA hagaadan yaagidi woossiis; "Abeet GODAU, kiruubetuppe gidduwan uttiya Israa7eela Xoossau, sa7aa kawotettatu ubbaa bolli ne xalaalai Xoossaa. Saluwanne sa7aa neeni medhdhadasa. ¹⁶Abeet GODAU, ne haittaa haa yeggada siya. Abeet GODAU, ne aifiyaa pogada xeella. Nena, de7o Xoossaa cayana Sanaakireebi kiittido qaala siya. ¹⁷Abeet GODAU, Asoore biittaa kawoti kawotettatanne eta biittaa bashshidoogee ee tuma. ¹⁸Eta xoossata taman xuuggi xaissidosona; aissi giikko, eta xoossati wonikka asa kushee massidi kessido mittanne shuchchanne gidiyo gishshau, tumu xoossata gidokkona; hegaa gishshau, eti eta xaissidosona. ¹⁹Abeet GODAU, ne xalaalai Xoossaa gidiyooqaa sa7aa kawotettati ubbai erana mala, ha77i simmi, GODAU, nu Xoossau, neeni nuna a kushiyaappe wotta ekka!" yaagidi woossiis.

Isiyaasi Kawuwaassi Yeddido Kiitaa

(Isiyaasa 37:21-38)

²⁰Hegaappe guyyiyan, Amoxa na7ai Isiyaasi Hizqqiyaasassi hagaadan yaagidi kiittiis; "GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; 'Neeeni Asoore Kawuwaa Sanaakireeba gaasuwan tana woossido woosaa siyaas' yaagees. ²¹GODAI Sanaakireebabaa hagaadan yaagidi haasayees;

"'Xiyoonen de7iya asai nena karees; Yerusalaame asai ba huuphiyaa qaattidi, nena qoosees.

- ²²“Neeni cayidoogeenne
toochchidoogee oonee?
Neeni o bollan ne qaalaa
xoqqu oottada haasayadii?
Qassi otoruwan oona
xoqqu gaada xeelladii?
Hegaa neeni oottidoi ta bollaana,
Israa7eela Geeshshaa bollaana
gidennee!
- ²³Neeni kiittido asatu baggaara
GODAA cayadasa.
Qassi hagaadan yaagadasa;
“Taani taayyo de7iya cora paraa
gaaretun
xoqqa deretu huuphiyaa,
Liibaanoosa Deriyaa kiikiyaa kiyaaas.
Kiyada ubbaappe aduqqiya zigatanne
ubbaappe lo77iya xiiddata qanxxaas.
Taani ayyo wursetta gaxaanne
tuujjuma woraa gackaas.
- ²⁴Taani allaga biittatun haatta ollata
bookkada, haattaa etappe uyaas.
Gibxxe biittan goggiya haatta ubbaa
taani ta tohuwaa gompan yedhdhada
melissaas” yaagadasa.
- ²⁵“Daro wodiyaappe kase neeni
gimbbettida katamata qoqqofada,
shuchcha keela kessana mala,
taani qofaa qachcha wottidoogaa
neeni erabeikkii?
Taani ha77i poliyo halchchota
beni halchcha wottaas.
- ²⁶Hegaa gishshau, eta asaayyo
wolqqai ixxin,
eti kauyyidosonanne yeellatidosona.
Eti gade maataa mala;
goshshan morkkida carshshaa mala.
Eti keettaa huuphiyan mokkiya
sharaafaadaaninne ka77ennan de7ishin,
leegee miido kattaadan hanidosona.
- ²⁷“SHin neeni uttiyoosaa,
kiyiyoosaa, geliyoosaanne ta bolli
neeni hanqquwaa
taani erais.
- ²⁸Neeni ta bolli hanqquwaa gishshaunne
ne otoruwaakka taani siyido gishshau,
taani ne siiriyaa ta dafuwaa aattana;
ne doonankka ta bixaalaa barsana.
Yaadata ne yiido ogiyaara taani
nena guyye zaarana’
yaagees” yaagiis.

²⁹Hegaappe guyyiyan, Isiyaasi
Kawuwaa Hizqqiyaasa hagaadan yaagiis;
“Hagee polettanaagau neeyyo malaatai
hagaa: Ha laitti intte azabba morkkida
kattaa maana; laitti qassi ha laitti
morkkidaagaa azabbaa maana. SHin kaalla
laitti intte intte huuphen zeritenne cakkite;
woiniyaa turaakka tokkitenne a teeraa
miite. ³⁰Yihudaa asaa atettati xaphuwaa
duge yeddidi, bollan aifiyaa aifiya mittaa
mala gidana. ³¹Aissi giikko, wuriiddi
attidaageeti Yerusalaameppe,
palahidaageetikka Xiyooneppe kiyana.
Ubbaappe Wolqqaama GODAA mishoi
hegaa oottidi polana.

³²“Hegaa gishshau, Asoore
kawuwaabaa GODAI hagaadan yaagees;
‘Asoore kawoi ha katamaa gelenna;
woikko hagan ba wonddafiyaa dukkenna. I
ba gondalliyaa oiqqidi, ha katamaa sintti
aadhdhenna; woikko qassi katamaa
yuushuwaa biittaa dooriyan diddiqenna.
³³Asoore kawoi ba yiido ogiyaara guyye
simmana; i ha katamaa gelenna. Taani
GODAI hagaa odaas. ³⁴Taani ta
bonchchuwaa gishshaunne ta ashkkaraa
Daawita gishshau, ha katamaa
boshissennan ashsha ekkana’ yaagees”
yaagiis.

³⁵He gallassi qammi GODAA
kiitanchchai kiyidi, Asoore asai
dunkkaanidosan issi xeetanne hosppun
tammanne ichchashu sha7u attumaasaa
woriis. Yaatin asai maallado suuridi
be7iyo wode, haiqqida asaa ahai hegan
kumiis. ³⁶Hegaa gishshau, Asoore Kawoi
Sanaakireebi denddi, guyye simmi biidi,
Nanawe kataman uttiis. ³⁷Issi gallassi
Sanaakireebi ba xoossaa Nisirooka Eeqaa
Keettan goinniiddi de7ishin, a naati
Adiraamelekinne Sar77eexeri bisuwan a
woridosona. Woridi Araaraate giyo biitti
baqatidosona. A na7ai Asaarihi” a
sohuwan kawotiis.

Kawoi Hizqqiyaasi Harggidi Paxiis
(*Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa*
32:24-26; *Isiyaasa* 38:1-8,21-22)

20 ¹He wode Kawoi Hizqqiyaasi
harggidi, haiqqana matiis.
Yaanidaashin Amoxa na7ai hananabaa
yootiya Isiyaasi akko biidi, “GODAI nena,
‘Neeni haiqqasappe attin paxakka; hegaa

gishshau, ne keettaa giigissa' yaagees" yaagiis.

²Yaagin Hizqqiyaasi godaakko simmi zin77idi, GODAA woossiis. ³Woossiiddi, "Abeet GODAU, taani ne sinttan tumatettaanne kumetta wozanan hemettidoogaanne qassi nena ufaissiyaabaa oottidoogaa taayyo neeni hassayana mala, taani nena woossais" yaagidi woossiis. Woossiiddi Hizqqiyaasi keehi mishettidi yeekkiis.

⁴Isiyaasi kawuwaa sinttappe kiyiis; kiyidi kawo keettaa dabaabaappe kanttidi biichchennan de7ishin, GODAA qalalai hagaadan yaagiiddi, akko yiis. ⁵Yiidi, "Guyye simmada ba; baada ta asaa kaalettiya Hizqqiyaasayyo hagaadan yaagada oda; 'GODAI, ne maizza aawaa Daawita Xoossai hagaadan yaagees; "Taani ne woosaa siyaas; ne afuttaakka be7aas. Taani nena pattana; heezzu gallasaappe guyyiyan, neeni pude GODAA Beeta Maqidasiyaa baana. ⁶Ne laittaa bolli taani neeyyo tammanne ichchashu laittaa gujjana. Taani nenanne ha katamaanne Asoore biittaa kawuwaa kushiyaappe ashshana. Taani ta bonchuwaa gishshaunne ta ashkkaraa Daawita gishshau, ha katamaayyo olettada ashshana" yaagees' yaaga" yaagiis.

⁷Hegaappe guyyiyan Isiyaasi, "Balasiyaa teeraa daaxxidi, a kixaa bolli wottite. Yaatikko i paxana" yaagiis.

⁸Hizqqiyaasi Isiyaasa, "GODAI tana pattanaagaanne taani heezzantto gallassi GODAA Beeta Maqidasiyaa pude baanaagau malaatai aibee?" yaagidi oichchiis.

⁹Oichchin Isiyaasi, "GODAI ba giido qaalaa polanaagau neeyyo malaataa immana. Simmi neeni hagaappe augaa doorai? Hagee kuwai tammu xekkata sinttau baanaagaa dooraiyye, tammu xekkata hagaappe guyye simmanaagaa doorai?" yaagidi oichchiis.

¹⁰Yaatin Hizqqiyaasi a, "Kuwai sinttau baanaagee metenna; hegaappe kuwai guyye simmanaadan ootta" yaagiis.

¹¹Hegaappe guyyiyan, hananabaa yootiya Isiyaasi GODAA woossiis; woossin GODAI Kawoi Akaazi gimbbissido xekkata kuwayida kuwaa tammu xekkata he sohuwaappe guyye zaariis.

Baabilooneppe Kiitettidi Yiida Asata

(Isiyaasa 39:1-8)

¹²He wode Baladaana na7ai, Baabilooneppe Kawoi, Marodaaki Baladaani Hizqqiyaasi harggidoogaa siyido gishshau, dabddaabbiyaanne imuwaa Hizqqiyaasayyo yeddiis. ¹³Yeddin Hizqqiyaasi kiitettidi yiida asata mokkiis. Yaatidi ba buquraa minjiyo keettan de7iya biraa, worqqaa, sawuwaa, al77o zaitiyaa, ba ola miishshaanne ba buquraa minjiyo keettan de7iyaabaa ubbaa eta bessiis. Ba son woikko ba kawotettaa gidдон de7iyaabaa ubbaappe Hizqqiyaasi eta bessennan aggidobi aibinne baawa.

¹⁴Hegaappe guyyiyan, hananabaa yootiya Isiyaasi Kawuwaa Hizqqiyaasakko yiidi, "Ha asati woigidonaa? Eti auppe yiidonaa?" yaagidi oichchiis.

Oichchin Hizqqiyaasi, "Eti taakko haaho biittaappe, Baabilooneppe yiidosona" yaagiis.

¹⁵Isiyaasi qassikka, "Eti ne son ai ai be7idonaa?" yaagiis.

Yaagin Hizqqiyaasi, "Eti ta son de7iya ubbabaa be7idosona; ta buquraa minjiyo keettan de7iyaabaappe taani eta bessabeennabi aibinne baawa" yaagiis.

¹⁶Hegaappe guyyiyan, Isiyaasi Hizqqiyaasa, "GODAI giyoobaa siya. ¹⁷I hagaadan yaagees; 'Ne kawo keettan de7iyaabai ubbabainne ne maizza aawati hachchi gakkanaashin shiishshidobai ubbabai muleera omoodettidi, Baabilooneppe biitti baana gallassati yaana; appe aibinne attenna. ¹⁸Qassi neeyyo yelettana, ne ashonne ne suuttanne gidiya ne attuma zaretuppekka omoodettidi baana; biidi Baabilooneppe kawo keettan mureessa gididi oottana' yaagees" yaagiis.

¹⁹Yaagin Hizqqiyaasi zaaridi, "Neeni odido GODAA qalalai lo77o" yaagiis. Aissi giikko, Hizqqiyaasi, "Taani de7ido laittan saroinne woppai de7ana gidennee" yaagidi qoppiis.

Hizqqiyaasa Haiquwaa

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 32:32-33)

²⁰Hizqqiyaasi hanido harabai, a minotettainne haatta zeeridi, biitta giddoora waaruwan katamaa i gelissidobai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ²¹Hizqqiyaasi haiqqidi, ba

maizzan gaittiis; a sohuwan a na7ai Minaasee kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Minaasa

(*Hanidabaa Odiyaa Naa77antto Maxaafaa 33:1-20*)

21 ¹Minaasee kawotiyo wode laittai ayyo tammanne naa77a; i Yerusalaamen ishatamanne ichchashu laitta kawotiis. A aayee sunntai Hefxxiibo.

²GODAI Israa7eela asaa sinttappe laaggidi kessido asatu de7uwaa wogaa, he sheneyiyaagaa qullidi, Minaasee GODAA sinttan iitabaa oottiis. ³A aawai Hizqqiyaasi laalido, goinniyo xoqqa sohota i zaarettidi keexxiis; Israa7eela Kawoi Akaabi oottidoogaadan, Ba7aala giyo xoossaassi yarshshiyohotanne Asheero giyo xoosee misileta medhdhiis. Qassi saluwaa xoolinttetu ubbaayyookka goinniisinne etau oottiis. ⁴GODAI kase, “Taani ta sunntaa Yerusalaamen xeesissana” yaagi wottido GODAA Beeta Maqidasiyan hara xoossatussi yarshshiyohotana giigissiis. ⁵GODAA Beeta Maqidasiyan de7iya naa77u dabaabatun saluwaa xoolinttetu ubbau yarshshiyohotana giigissiis. ⁶Ba yelido na7aa taman xuuggidi yarshshiiis. I ba huuphenkka bitiyaagaanne gojiyaagaa gididi, shareechhotanne moitilliyaa haasayissiyaageeta zoriyaa oichchiis. GODAA sinttan daro iitabaa oottidi, a hanqqetissiiis.

⁷Asheero giyo xoosee misiliyaa, masetti kiyidaagaa chiidi, GODAA Beeta Maqidasiyaa giddon essiis. He Beeta Maqidasee, GODAI Daawitanne a na7aa Solomona, “Israa7eela zare ubbaa gid doppe taani doorido ha Beeta Maqidasiyaaninne Yerusalaamen taani ta sunntaa merinau xeesissana. ⁸Israa7eela asaa taani azazido azazo ubbaanne ta ashkkaarai Muusee etau immido higgiiyaa ubbaa naagidi oottikko, taani eta maizza aawatuyyo immido biittaappe eta denttada toilayikke” yaagi wottido Beeta Maqidasiyaa. ⁹SHin asai siyennan ixxiis. GODAI Israa7eela asaa sinttappe xaissido dere asaagaappekka aadhdhiya iitaa oottana mala, Minaasee eta balettiis.

¹⁰GODAI hananabaa yootiya ba ashkkaaratu baggaara hagaadan yaagiis; ¹¹“Yihudaa Kawoi Minaasee ha tuna oosuwaa oottiis; baappe kase de7ida

Amoore asaa ubbaa nagaraappekka aadhdhiya iitaa oottiis; Yihudaa asaa ba medhdhido eeqaa misiliyaayyo goinissidi, nagaraa ootissiiis. I heгаа oottido gishshau, ¹²taani GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagais; ‘Siyiya asa ubbaa haittau iitiya bashshaa taani Yerusalaame bollinne Yihudaa bolli ehaana hanais. ¹³Taani Samaariyaa bolli goochchido wodoruwaa, Yerusalaame bolli goochchana; Akaaba so asaa bolli yeddido tumbbiyaakka, Yerusalaame bolli yeddana. Issi asi keriyaa qucci gufantidi melissiyooogaadan, taani Yerusalaame quccada gufantana. ¹⁴Ta asaappe attidaageeta taani haassana; taani eta eta morkketu kushiyan aattada immana. Eta morkketi ubbai eta oiqqananne bonqqana. ¹⁵Eta maizza aawati Gibxxeppe kiyooosappe doommidi, hachchi gakkanaashin, eti ta sinttan iitabaa oottido gishshaunne tana hanqqetissido gishshau, taani hagaadan oottana’ yaagais” yaagiis.

¹⁶Minaasee Yihudaa asaa GODAA sinttan nagaraa ootissidoogaa bollikka gujjidi, xillo asaa woriis; woridi Yerusalaamen ha gaxaappe ya gaxaa gakkanaashin, suuttaa kunttiis.

¹⁷Minaasee hanido arabai, i oottidobai ubbainne i oottido nagaraabai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ¹⁸Minaasee haiqqidi, ba maizzan gaittiis; yaanidi ba keettaa matan de7iya Uzza Ataakilttiyaa Sohuwaa giyoosan moogettiis. A sohuwan a na7ai Amooni kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Amooni

(*Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 33:21-25*)

¹⁹Amooni kawotiyo wode, laittai ayyo laatamanne naa77a; i Yerusalaamen naa77u laitta kawotiis. A aayee sunntai Mashulemeeto; a Yaaxiba kataman de7iya Haruuxa na7iyo. ²⁰A aawai Minaasee oottidoogaadan, Amoonikka GODAA sinttan iitabaa oottiis. ²¹I ba aawai hemettido ogiiyan ubban hemettiis; ba aawai oottido eeqatussi ikka oottiisinne etassi goinniis. ²²GODAA, ba maizza aawatu Xoossaa aggi bayiis; GODAA ogiiyankka i hemettiibeenna.

²³Amooni oosanchchati a bolli maqettidi, a kawo keettan a woridosona. ²⁴Hegaappe guyyiyan, Yihudaa asati

Kawuwaa Amoona bolli maqettida ubbata woridosona. Woridi Amoona sohuwan a na7aa Yoosiyaasa kawoyidosona.

²⁵Amooni hanido harabainne i oottidobai ubbai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis.

²⁶Amooni Uzza Ataakilttiyaa Sohuwaa giyoosan de7iya ba duufuwan moogettiis; a sohuwan a na7ai Yoosiyaasi kawotiis.

Yihudaa Kawuwaa Yoosiyaasa

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 34:1-2)

22 ¹Yoosiyaasi kawotiyo wode, laittai ayyo hospuna; i Yerusalaamen hasttamanne isiini laitta kawotiis. A aayee sunntai Yidiido; a Boxiqaata giyo kataman de7iya Adaaya na7iyo. ²Yoosiyaasi GODAA sinttan suurebaa oottiis; ushachchi haddirssi geennan ba maizza aawaa Daawita ogiyan ubban hemettiis.

GODAA Higgiyaa Maxaafai Beettiis

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 34:8-28)

³Kawoi Yoosiyaasi ba kawotido tammanne hospunta laittan, Mashulaama na7aa na7aa, Axaaliyaa na7aa, waanna xaafiyaa Saafaana GODAA Beeta Maqidasiyaa hagaadan yaagidi kiittiis; ⁴Asai Beeta Maqidasiyaa ehin, Beeta Maqidasiyaa penggiyaa naagiyaaageeti asaappe shiishshido miishshaa goodanaadan, qeese ubbatu halaqaa Hilqqiyaakko ba. ⁵Qeese ubbatu halaqai miishshaa GODAA Beeta Maqidasiyaa bottokonissiya halaqatussi sheedhdhana mala oda. Etikka Beeta Maqidasiyaa bottokoniya oosanchchatuyyo, ⁶anaaxetuyyo gimbbiyaageetuyyoonne shuchchaa massiyaageetuyyo qanxxona. Qassi Beeta Maqidasiyaa bottokonanau, mittaanne qoo7ettida shuchchaa shammiyaageetuyyo qanxxona. ⁷He oosuwaa wochchiyaageeti ammanettiya asa gidiyo gishshau, eta kushiyan gelida miishshan ai ai oottidaakko, eta oichchanau koshshenna” yaagiis.

⁸Hegaappe guyyiyan, qeese ubbatu halaqai Hilqqee waanna xaafiyaa Saafaana, “Higgiyaa Maxaafaa GODAA Beeta Maqidasiyan demmaas” yaagiis. Yaagidi maxaafaa Saafaanayyo immiis; immin Saafaani ekkidi nabbabiis.

⁹Waanna xaafee Saafaani kawuwaakko simmidi biidi, “Beeta Maqidasiyan de7iya miishshaa ne oosanchchati wurssi ekkidi, Beeta Maqidasiyaa bottokonissiya halaqatuyyo immidosona” yaagidi yootiis. ¹⁰Qassikka waanna xaafee Saafaani kawuwaa, “Qeese Hilqqee taayyo maxaafaa immiis” yaagiis; yaagidi kawuwaa sinttan he maxaafaa nabbabiis.

¹¹Nabbabin Kawoi Higgiyaa Maxaafan de7iya qaala siyido wode, azzanidi ba maayuwaa pooshshiis. ¹²Hegaappe guyyiyan, kawoi qeesiyaa Hilqqiyaa, Saafaana na7aa Ahigaama, Mikaaya na7aa Akiboora, waanna xaafiyaa Saafaanne kawuwaa oosanchchaa Asaaya hagaadan yaagidi azaziis; ¹³“Biite; biidi ta gishshaa, ha asaa gishshaanne Yihudaa ubbaa gishshaa, ha beettida maxaafaa qaalaabaa ane GODAA oichchite. Aissi giikko, nuussi xaafettida ubbabaa oottanau, nu maizza aawati ha maxaafaa qaalaayyo azazettibeenna gishshau, nu bolli suullida GODAA hanqqoi keehippe daro” yaagiis.

¹⁴Yaagin qeese Hilqqee, Ahigaami, Akiboori, Saafaaninne Asaayi hananabaa yootiya Hulddo giyo mishiriyo oichchanau biidosona. Huldda Harihaasa na7aa Tiiqiwa na7aa, Beeta Maqidasiyaa maayuwaa naagiya SHAaluuma maccaasiyo. A Yerusalaamen naa77antto shuchchan de7ausu. He biida asati iira haasayidosona.

¹⁵Haasayin Huldda eta, “GODAI Israa7eela Xoossai, ‘Inttena taakko kiittida bitaniyaayyo yootite’ yaagees. ¹⁶GODAI hagaadan yaagees; ‘Be7ite, Yihudaa kawoi nabbabido maxaafan xaafettida iita qaala ubbaa taani ha sohuwaa bollinne ha sohuwan de7iya asaa bolli ehaana hanais. ¹⁷Eti tana aggidi, hara xoossatuyyo ixaanaa cuwayidosona; yaatidi eti bantta kushiyan oottidoban ubban tana hanqquetissidosona. Hegaa gishshau, ta hanqqoi ha sohuwaa bolli eexxi kiyiis; to7anau danddayenna’ yaagees.

¹⁸“GODAA oichchanau inttena kiittida kawuwaa hagaadan yaagite; ‘GODAI Israa7eela Xoossai neeni siyido qaalaabaa hagaadan yaagees; ¹⁹“Taani ha sohuwaa bollinne ha sohuwan de7iya asaa bolli, ‘Taani inttena xaissananne baises kessana’ gaada haasayidoogaa neeni siyido wode, ne wozanai shuggin, ta sinttan ne huuphiyaa kaushshido gishshaanne ne

maayuwaa pooshshada, ta sinttan yeekkido gishshau, taani ne woosaa siyaas. ²⁰Hegaa gishshau, taani nena saruwan ne maizzan gattana; neeni saro moogettana. Taani ha sohuwaa bollinne ha sohuwan de7iya asaa bolli ehaana iitabaa ne aifee be7enna” yaagees’ yaagite” yaagaasu. Yaagin eti biidi, ha haasayettidabaa kawuwaayyo yootidosona.

Yoosiyaa Eeqaa Goinuwaa Biittaappe Xaissii

(*Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 34:3-7,29-33*)

23 ¹Hegaappe guyyiyan, Kawoi Yoosiyaa si kiittidi, Yihudaa cimatanne Yerusalaame cimata ubbaa i shiishshiiis. ²Kawoi GODAA Beeta Maqidasiyaa pude kiyiis; Yihudaa asai ubbai, Yerusalaamen de7iya asai ubbai, qeesetinne hananabaa yootiyaageeti, guuttaappe gitaa gakkanaashin, asai ubbai aara issippe GODAA Beeta Maqidasiyaa pude kiyidosona. Kiyin GODAA Beeta Maqidasiyaappe beettida Maachchaa Maxaafaa qaalaa ubbaa kawoi eti siyishin nabbabiis. ³Hegaappe guyyiyan, kawoi tuussaa matan eqqidi, eti GODAA ogiyan hemettanaunne, a higgiiyaa, a wogaanne a azazuwaa ba kumetta wozanaaninne ba kumetta shemppuwan naaganau, qassi ha maxaafan xaafettida maachchaadan oottanau GODAA sinttan geppiis. Yaatin asai ubbaikka maachchaa naaganau geppiis.

⁴Hegaappe guyyiyan, kawoi qeese ubbatu halaqaa Hilqqiyaa, appe garssaara de7iya qeesetanne penggiyaa naagiyaageeta Ba7aalayyo, Asheeriyoonne saluwaa xoolinttetuyyo goinnanau giigissido miishshata ubbaa Beeta Maqidasiyaappe kessanaadan azaziis. Kawoi hegeeta Yerusalaameppe gaxi kessidi, Qediroona Zanggaaran xuuggiis; xuuggidi bidintaa Beetelee efiis.

⁵Yihudaa katamatuuninne Yerusalaame yuushuwan de7iya xokka sohotun ubban ixaanaa cuwayanaadan Yihudaa kawoti sunttido eeqatu qeeseta ubbaa oosuwaappe kessiis. Ba7aalayyo, awaayyo, aginaayyo, xoolinttetuyyoonne saluwan de7iya hara

meretatuyyo ixaanaa cuwayiyaageeta ubbaa diggiis.

⁶Asheero giyo xoosee misiliyaa GODAA Beeta Maqidasiyaappe ekkidi, Yerusalaame katamaappe gaxi kessidi, Qediroona Zanggaaraa efiis. Efiidi yan xuuggiis; xuuggidoogaa liiqissi gaaccidi, xiille kessiis. Yaatidi he buhiyaa dere asaa makkaanaa bolli laaliis.

⁷GODAA Beeta Maqidasiyaa gidдон goino woga oottidi, attumaasati attumaasatuura shaaramuxiyo keettata qoliis; he keettatun maccaasai Asheero giyo xooseeyyo magalashuwaa suqpees.

⁸Yoosiyaa qeeseta ubbaa Yihudaa katamatuppe ehiis; ehiidi kase qeeseti ixaanaa cuwayido xokka sohota, Gebaa7appe biidi Berssaabehe gakkanaashin de7iyaageeta tunissiis. Katamaa haariya Yaasu Penggiyaa giyo penggiyaa geliyoosaappe haddirssa baggaara de7iya goinniyo sohotakka qoqqofiis. ⁹Xokka sohuwaa qeeseti Yerusalaamen GODAASSI yarshshiyosaa pude yookkona; shin eti hara qeesetuura issippe irshshoi gelibeenna oittaa moosona.

¹⁰Kawoi Yoosiyaa Hinnooma Zanggaaran de7iya Toofeeta giyo yarshsho sohuwaa tunissiis. Yaatidi Molooka giyo xoossau issi asinne ba attuma na7aa woikko ba macca na7iyo taman yarshshennaadan teqqiis.

¹¹Yihudaa kawoti GODAA Beeta Maqidasiyaa geliyo penggiyan awaayyo dummayi wottido parata diggiis. Awaapaarati Naataani-Meleka giyo halaqaa kifiliyaa matan de7iya dabaaban de7oosona. Hegaappe guyyiyan, awaayyo dummayi wottido paraa gaareta Yoosiyaa taman xuuggiis.

¹²Akaaza keettaa pooqiyaa bolla Yihudaa kawoti giigissido yarshsho sohotanne Minaasee GODAA Beeta Maqidasiyaayyo de7iya naa77u dabaabatu gidдон giigissido yarshshiyosata Kawoi Yoosiyaa qoliis. Eta he sohuwaappe diggidi kinchcherettiis; kinchcherettidi suuppaa Qediroona Zanggaaran oliis.

¹³Qassikka kawoti Yerusalaame katamaappe arshsho baggaara Dabira Zaita” giyo deriyaappe tohossa baggan

de7iya goinniyo xoqqa sohota tunissiis. He xoqqa sohota Israa7eela Kawoi Solomoni Sidoonatu xoosee Asttaarootiyyo, Moo7aabatu xoossaa Kamooshayyoonne, Amoonatu xoossaa Molookayyo," he tuna xoossatuyyo goinnanau giigissido xoqqa sohota.

¹⁴Kawoi Yoosiyaasi goinniyo shuchcha tuussata akka mentterettidi, Asheero giyo xoosee misiletakka qanxxeretiiis. Yaatidi eti eqqido sohuwan haiqqida asaa meqettaa kuntuu.

¹⁵Qassi Israa7eela asaa nagaraa ootissida Nabaaxa na7ai Iyorbbaami Beeteelen xoqqa sohuwan giigissido yarshshiyooosaa Kawoi Yoosiyaasi qoliis. Qolida he yarshshiyooosaa shuchchata akka mentterettidi, xiille kessiis; Asheeri misiliyaakka xuuggiis. ¹⁶Hegaappe guyyiyan, Yoosiyaasi yuushuwaa xeellidi, keraa lanqqiyan de7iya duufota be7iis; be7idi meqettata duufotuppe kessidi, yarshshiyoo sohuwaa bolli wottidi, taman xuuggiis. Yaatidi yarshshiyoo sohuwaa tunissiis. Hegee hanidoogee Xoossaa asi kase awaajjido GODAA qaalaa maaraana. ¹⁷Hegaappe guyyiyan kawoi, "Ha beettiyaagee o duufoo?" yaagidi oichchiis.

Oichchin Beetele katamaa asati, "Yihudaappe yiidi, Beetele yarshshiyoo sohuwaa bolli ha77i neeni ootta simmiyoogee polettanaagaa kasetidi odida Xoossaa asa duufuwaa" yaagidi yootidosona.

¹⁸Kawoi, "Aggi bayite; issi asinne a meqettaa sohuwaappe qaattoppo" yaagiis. Hegaa gishshau, Samaariyaappe yiida hananabaa yootiya bitaniyaa meqettaara issippe a meqettaa bochchennan aggi bayidosona.

¹⁹Israa7eela kawoti Samaariyaa katamatun ootissidi, GODAA hanqquetissido, goinniyo xoqqa sohota Yoosiyaasi diggiis; Beeteelen oottidoogaadan, etakka oottiis. ²⁰I he xoqqa sohotun oottiya qeeseta ubbaa yarshshiyooosaa bolli woriis; qassi he yarshshiyooosaa bolli asaa meqettaa xuuggiis. Hegaa ubbaa oottidi, Yerusalaame simmiis.

Yoosiyaasi Paasikaa Baalaa Bonchchiis
(*Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 35:1-19*)

²¹Hegaappe guyyiyan, kawoi asaa ubbaa, "Ha Maachchaa Maxaafan xaafettidoogaadan GODAAYYO intte Xoossaaayyo Paasikaa Baalaa bonchchite" yaagidi azaziis. ²²Israa7eela haariya daannatu wodeppe doommidi, Israa7eela kawotu wodiyaaninne Yihudaa kawotu wodiyan ubban haggaa mala Paasikaa Baalai mulekka bonchchetti erenna.

²³SHin Kawoi Yoosiyaasi kawotido tammanne hospunta laittan Yerusalaame kataman GODAA bonchchanau ha Paasikaa Baalai GODAAYYO bonchchettiis.

Yoosiyaasi Oottido Hara Oosota

²⁴Qassi qeesetu ubbaa halaqai Hilqqee GODAA Beeta Maqidasiyan beettida maxaafan xaafettida higgiiyaa qaalaa minttanaadan, iita ayyaanaa xeesiyaageetanne shareechchota, so giddo eeqaa misileta, eeqa miishshatanne Yihudaa biittaaninne Yerusalaame kataman beettida hara sheneyiyaabata ubbaa Yoosiyaasi xaissiiis. ²⁵Muuse higgiiyaadan ba kumetta wozanan, ba kumetta shemppuwaaninne, ba kumetta wolqqan GODAAKKO simmidaban Yoosiyaasa mala kawoi, appe kase gidin, appe guyye gidin, mulekka denddibeenna.

²⁶Gidikonne Minaasee GODAA hanqquetissanau oottido iita ooso ubbaa gishshau, GODAI Yihudaa bolli hanqquetido ba hanquwaa teegaappe simmibeenna. ²⁷Hegaa gishshau GODAI, "Taani Israa7eela ta sinttappe diggidoogaadan, Yihudaakka ta sinttappe diggana; taani doorido katamaa, Yerusalaamenne taani, 'Ta sunntai hagan de7ana' giido ha Beeta Maqidasiyaa diggana" yaagiis.

Yoosiyaasa Kawotaa Wurssettaa

(*Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 35:20-36:1*)

²⁸Yoosiyaasi hanido harabainne i oottidobai ubbai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis.

²⁹Yoosiyaasa wode Gibxxe Kawoi Nakoi, Asoore biittaa kawuwaa olan maaddanau Efiraaxiisa SHaafaa biis. Biishin Kawoi

Yoosiyaasi aara olettanau ba olanchchata ekkidi kiyiis; shin Kawoi Nakoi aara Magiddon gaittidi, a woriis. ³⁰Worin a ashkkarati a ahaa paraa gaariyan wottidi, Magiddoppe Yerusalaame ehiidosona; ehiidi a duufuwan a moogidosona. Hegaappe guyyiyan, he biittaa asati Yoosiyaasa na7aa Yo7akaaza dooridosona; dooridi a aawaa sohuwan a tiyidi kawoyidosona.

Yihudaa Kawuwaa Yo7akaaza

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 36:2-4)

³¹Yo7akaazi kawotiyo wode, laittai ayyo laatamanne heezza; i Yerusalaamen heezzu agina kawotiis. A aayee sunttai Hamuxaalo; a Liibina kataman de7iya Ermmaasa na7iyo. ³²Ba maizza aawati oottidoogaadan, Yo7akaazi GODAA sinttan iitabaa oottiis. ³³Yo7akaazi Yerusalaamen kawotennaadan Gibxxe Kawoi Nakoi Hamaata giyo biittan Ribila giyoosan a qachchiis. Qachchidi heezzu sha7anne oiddu xeetu kilo giraame deexxiya xaqara biraanne hasttamanne oiddu kilo giraame deexxiya worqqa Yihudaa asaa giirissiis. ³⁴Kawoi Nakoi Yoosiyaasa na7aa Eliyaaqiima a aawaa sohuwan kawoyiis; yaatidi a sunttaa Yo7aqeema yaagidi laammiis. SHin Yo7akaaza Gibxxe efiis; efin Yo7akaazi yan haiqqiis.

Yihudaa Kawuwaa Yo7aqeema

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 36:5-8)

³⁵Yaatin Yo7aqeemi Kawoi Nakoi oichchido giiraa biraanne worqqaanne ayyo immiis. He giiraa qanxxanau Yo7aqeemi he biittaa asai demmiyo keena biraappenne worqqaappe giiraa shiishshiis. ³⁶Yo7aqeemi kawotiyo wode laittai ayyo laatamanne ichchasha; i Yerusalaamen tammanne isiini laitta kawotiis. A aayee sunttai Zabido; a Ruuma kataman de7iya Padaaya na7iyo. ³⁷Yo7aqeemi ba maizza aawati oottidoogaadan, GODAA sinttan iitabaa oottiis.

24 ¹Yo7aqeema wode Baabiloone biittaa Kawoi Naabukadanaxoori Yihudaa bolli

woraajjiis. Yaatin Yo7aqeemi ayyo heezzu laittaa haarettiis. Hegaappe guyyiyan simmidi, Naabukadanaxoori bolli makkaliis. ²GODAI Baabiloone biittaa ammbaanota, Sooriyaa biittaa ammbaanota, Moo7aaba biittaa ammbaanotanne Amoonaa biittaa ammbaanota Yo7aqeema bolli yeddiis; hananabaa yootiya ba ashkkaratu baggaara GODAI kase haasayidoogaadan, Yihudaa biittaa bashshanaadan hageeta yeddiis. ³⁻⁴Kawoi Minaasee oottido nagara ubbaa gishshau, qassi xillo asaa suuttaa i gussidi, Yerusalaamen kunttido gishshau, GODAI Yihudaa asaa ba sinttappe digganau ha bashshaa yeddiis; GODAI Minaaseyyo he nagaraa atto gaanau koyibeenna.

⁵Yo7aqeemi hanido harabainne i oottidobai ubbai Yihudaa Kawotu Taarikiyaa Maxaafan xaafetti uttiis. ⁶Yo7aqeemi haiqqidi, ba maizzan gaittiis. A sohuwan a na7ai Yo7aakiini kawotiis.

⁷Gibxxe biittaa kawoi naa77antto ba biittaaappe denddidi, olau yibeenna; aissi giikko, Gibxxe SHaafaappe doommidi, biidi Efiraaxiisa SHaafaa gakkanaashin, Gibxxe kawoi haarido biittaa ubbaa Baabiloone kawoi ekkirggiis.

Yihudaa Kawuwaa Yo7aakiina

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 36:9-10)

⁸Yo7aakiini kawotiyo wode laittai ayyo tammanne hospuna; ⁹Yo7aakiini Yerusalaamen heezzu agina kawotiis. A aayee sunttai Nahushtto; a Yerusalaamiyaa Elinnaataana na7iyo. ¹⁰Yo7aakiini ba aawai oottidoogaadan, GODAA sinttan iitabaa oottiis.

¹⁰He wode Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxoori olanchchati Yerusalaame yiidi, katamaa doggomi wottidosona. ¹¹Doggomi uttidaashin, Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori he katamaa yiis. ¹²Yihudaa Kawoi Yo7aakiini, a aayiyaa, a ashkkarati, a halaqatinne kawo keettaa oosanchchati ubbati Baabiloone kawuwaayyo kushiya immidosona.

¹³Yo7aakiini kawotido hospunta laittan, Baabiloone kawoi Yo7aakiina qachchiis.

¹³GODAA Beeta Maqidasiyaaninne kawo

¹⁰ 24:8 Tammanne hospuna: Laittai ayyo tammanne hospuna woikko hospuna. Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 36:9 xeella.

keettan de7iya aquwaa ubbaa he sohuwaappe dentidi efiis. GODAI kase haasayidoogaadan Kawoi Solomoni GODAA Beeta Maqidasiyan giigissido worqqa miishshata ubbaa Baabiloone kawoi qanxxerettiis. ¹⁴Naabukadanaxoori Yerusalaame asaa, halaqata ubbaa, olanchchata ubbaa, kushe hiillanchchata ubbaanne birataa qoxxiyaageeta ubbaa, muleera tammu sha7u asaa, Yerusalaameppe omooddidi efiis; efin biittan hiyyeesa asa xalaalai attiis.

¹⁵Naabukadanaxoori Yo7aakiina omooddidi, Baabiloone efiis; aara kawiyoo a aayyiyo, a maccaasata, a oosanchchatanne biittan de7iya gita asaa ubbaa ekkidi biis. ¹⁶He asaappe laappun sha7ati olanchchata; issi sha7u asati dumma dumma kushe hiillanchchata; eti ubbaikka minonne olaa olettanau danddayiyaageeta. ¹⁷Hegaappe guyyiyan, Baabiloone kawoi Yo7aakiina sohuwan a aawaa ishaa Mataaniyaa kawoyiis. Kawoyiiddi a sunntaa Sedeqiyaasa yaagidi laammiis.

Yihudaa Kawuwaa Sedeqiyaasa

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 36:11-12; Ermmaasa 52:1-3)

¹⁸Sedeqiyaasi kawotiyo wode, laittai ayyo laatamanne isiino; Yerusalaamen i tammanne isiini laittaa kawotiis. A aayee sunntai Hamuxaalo; a Liibina kataman de7iya Ermmaasa na7iyo. ¹⁹Yo7aqeemi oottidoogaadan, Sedeqiyaasikka GODAA sinttan itabaa oottiis. ²⁰GODAI hanqqettido gishshau, Yerusalaame asaa bollinne Yihudaa asaa bolli hagee haniis; wurssettan eta i ba sinttappe diggiis.

Yerusalaame Kunddettaa

(Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 36:13-21; Ermmaasa 52:3-11)

Sedeqiyaasi Baabiloone kawuwaa bolli makkaliis.

25 ¹Makkalin Sedeqiyaasi kawotido uddufunnta laitti, tammannta aginan, tammannta gallassi, Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori ba olanchchata ubbaa ekkidi yiidi, Yerusalaame dooddiis. A yuushuwankka biittaa keelaa diddiqiis. ²Sedeqiyaasi kawotido tammanne isiinintta laittaa gakkanaassi, katamai doodettidi gam77iis.

³Hegaa gaasuwan biittan koshai suullin, he laitti oiddantto aginan, uddufunnta gallassan he biittaa asaayyo miyoobi xayiiis. ⁴Yaanidaashin katamaa yuushuwaa gimbee issi baggaara qolettiiis. Qolettin Baabiloone asai katamaa yuuyi aadhdhidi naagikkokka, Yihudaa kawuwaa olanchchati mule ubbai qammi kawo ataakilttiyaa sohuwaa efiya ogiyaa oiqqidi, naa77u dirssaa gimbbeta issippe gattiya penggiyaara kiyidi baqatidosona. Eti Yorddaanoosa dilbbaakko simmidi biidosona; ⁵shin Baabiloone olanchchati kawuwaa yedettidi, Yarkko dembbaa gattiiddi oiqqidosona. Oiqqin a olanchchati ubbai appe shaahettidi laalettidosona. ⁶Hegaappe guyyiyan, eti a Ribila kataman de7iya Naabukadanaxoorakko efiidosona. Efin Baabiloone kawoi yan Sedeqiyaasa bolli pirddiis. ⁷Sedeqiyaasa naata Sedeqiyaasi xeellishin woridosona. Hegaappe guyyiyan, a aifeta wooci kessidi, sanssalatan a qachchidosona; yaatidi Baabiloone biitti ekkidi efiidosona.

Beeta Maqidasee Qolettiiis

(Ermmaasa 52:12-33)

⁸Naabukadanaxoori Baabiloonen kawotido tammanne uddufunnta laitti, ichchashantta aginan, laappunnta gallassi kawuwaa oosanchchatuppe issi, kawuwaa naagiyaageetu halaqai Naabuzaraadaani Yerusalaame geliis. ⁹Gelidi GODAA Beeta Maqidasiyaa, kawo keettaanne Yerusalaamen de7iya keetta ubbaa xuuggiis; gita keetta giyo keetta ubbaa eetti wurssiis. ¹⁰Baabiloone olanchchati ubbai kawuwaa naagiyaageetu halaqaa azazuwan Yerusalaame katamaa yuushuwan de7iya dirssaa gimbbiyaa ubbaa qolidosona. ¹¹Naabuzaraadaani kataman attida asatanne Yihudan attida asata, kaddidi Baabiloone olanchchatun gaittida asatuurakka ubbaa oiqqidi, omooduwau efiis. ¹²SHin Naabuzaraadaani wurssetta hiyyeesatuppe amaridaageeta woiniyaa turaa tokkanaadaaninne gadiyaa goyanaadan Yihudan ashshiis.

¹³Baabiloone asati GODAA Beeta Maqidasiyan de7iya nahaasiyaappe medhdhido tuussata, miishshata wottiyo gaaretanne Abbaa Sainiyaa mentterettidosona; mentterettidi nahaasiyaa ubbaa Baabiloone efiidosona.

¹⁴Hegaadankka qassi kereta, akaafata, xomppiyaa shaluwaa xeeraa pittiyooobata, cilppatanne yarshshiyoo wode go7ettiyo nahaase miishshata ubbaa ekki efiidosona.

¹⁵Kawuwaa naagiyaageetu halaqai Naabuzaraadaani muruta biraappenne muruta worqqaappe merettida tamaa kaashiyoo shaatetakka kuixaarotakka ubbaa ekkidi efiis. ¹⁶Kawoi Solomoni GODAA Beeta Maqidasiyan oosettiyaabatussi medhdhido naa77u tuussati, Abbaa Saineenne gaareti merettido nahaasiyaa biratai meezanaan likkanau danddayettennaagaa keena daro. ¹⁷Naa77u tuussati issi mala gididi, issuwaa issuwaa geesai tammanne hosppun wara; qassi issi issi tuussaa huuphiyan de7iya gumbboti heezzu wara adussa. He gumbbotu yuushoi nahaasiyaa qaxiqallotuuninne nahaasiyaappe medhdhido roomaane giyo teeraa misiletun alleeqetti uttiis.

Yihudaa Asai Omoodettidi Baabiloone Biis

(Ermmaasa 52:24-27)

¹⁸Kawuwaa naagiyaageetu halaqai Naabuzaraadaani qeese ubbatu halaqaa Saraaya, appe kaalliyaa qeesiyaa Xafaaniyaanne penggiyaa naagiya hara heezzu asata oiqqiis. ¹⁹Qassi he wode gakkanaashin, kataman de7iya asaappe Yihudaa ola gadaawaa, kawuwaa zoriyaageetuppe ichchashu asata, ola gadaawaa xaafiyaa, hegeenne olanchchata asaa giddoppe qoridi kessiyaagaanne hara usuppun tammu gita asata efiis. ²⁰Halaqai Naabuzaraadaani eta ubbaa ekkidi, Baabiloone kawuwaakko Ribila katamaa efiis. ²¹Yan Ribila kataman, Hamaata biittan Baabiloone kawoi eta ubbaa worissiis. Hegaadan hanidi, Yihudaa asai ba biittaappe omoodetti denddidi biis.

Gadaalee Yihudaa Haariis

(Ermmaasa 40:7-9; 41:1-3)

²²Hegaappe guyyiyan, Kawoi Naabukadanaxoori Saafaana na7aa na7aa,

Ahiqaama na7aa Gadaaliyaa, Baabiloone beennan Yihudan attida asaa haariya halaqa oottidi sunttiis. ²³Kushiya immibeenna Yihudaa ola gadaawatinne olanchchati heгаа siyidi, Mixiphphan de7iya Gadaaliyan biidi gaittidosa. He gadaawati Nataaniyaa na7aa Isimaa7eela, Qaareha na7aa Yohanaana, Naxoofa katamaappe yiida Taanihumeeta na7aa Saraayanne Maa7ikappe yiida issi bitaniyaa na7aa Yazaaniyaa. ²⁴Gadaalee etassinne eta olanchchatussi caaqqidi, hagaadan yaagiis; “Hageetussi Baabiloone halaqatussi yayyoppite. Ha biittan de7ite; yaatidi Baabiloone kawuwaassi haarettite. Yaatikko mule ubbabai inttessi lo77o gidana” yaagiis.

²⁵SHin laappuntta aginan kawo zare gidiya Elishamaa7a na7aa Nataaniyaa na7ai Isimaa7eeli tammu asaara Mixiphpha biidi, Gadaaliyaanne aara de7iya Yihudaa asaanne Baabiloone asaa ubbaa woriis. ²⁶Hegaappe guyyiyan, Baabiloone asaayyo yayyidi, Yihudaa asai, guuttai gitai attennan, ola gadaawatuurakka ubbai Gibxxe biitti baqatidosona.

Yo7aakiini Qashuwaappe Birshshettiis

(Ermmaasa 52:31-34)

²⁷Ewiili-Marodaaki kawotido laitti Yihudaa Kawuwaa Yo7aakiina qashuwaappe birshshidi maariis. Hegee hanidoogee Yo7aakiini omoodetti qashettidi biido hasttamanne laappuntta laitti, tammanne naa77antta aginan, laatamanne laappuntta gallasaana. ²⁸Ewiili-Marodaaki Yo7aakiinaara mal77o qaala haasayidi, Baabiloonen omooduwan de7iya hara kawotu ubbaappe aattidi, a bonchchiis. ²⁹Hegaa gishshau, Yo7aakiini qasho keettan maayido maayuwaa laammiis. Laammidi i attida ba de7o laitta ubban kawo maaddaappe miis. ³⁰Hachchi hachchi ayyo koshshiyaabaa ubbaa Baabiloone kawoi immiis.